



## SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes

Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12

E-post: [postmottak@sor-varanger.kommune.no](mailto:postmottak@sor-varanger.kommune.no)  
[www.svk.no](http://www.svk.no)

### Innkalling

**Utvalg:** Valgkomiteen  
**Møtedato:** 13.06.2016  
**Møtested:** Ellenvatn  
**Møtetid:** 13.00

Ved eventuelt forfall, er representantene selv ansvarlig for å innkalle vara.

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Kirkenes, 09.06.2016

Bergeng, Lena N.  
varaordfører

**SAKSLISTE:**

<b>Saksnr.:</b>	<b>Sakstittel:</b>	<b>Arkivsak:</b>	<b>U.off:</b>
008/16	VALG AV STYREMEDLEM - FELLES KJØKKEN NYE KIRKENES SYKEHUS  Saksordfører: Lena Norum Bergeng, <a href="mailto:lnbe@svk.no">lnbe@svk.no</a> , tlf. 91766623	15/2101	
009/16	REISEMÅLSPROSJEKT FASE 3 - VALG AV STYRINGSGRUPPE  Saksordfører: Lena Norum Bergeng, <a href="mailto:lnbe@svk.no">lnbe@svk.no</a> , tlf. 91766623	16/1874	
010/16	VALG AV LAGRETTEMEDLEMMER/MEDDOMMERE TIL HÅLOGALAND LAGMANNSRETT FOR PERIODEN 01.01.17 - 31.12.20  Saksordfører: Lena Norum Bergeng, <a href="mailto:lnbe@svk.no">lnbe@svk.no</a> , tlf. 91766623	12/926	
011/16	VALG AV STYREMEDLEMMER TIL SØR- VARANGER UTVIKLING AS  Saksordfører: Lena Norum Bergeng, <a href="mailto:lnbe@svk.no">lnbe@svk.no</a> , tlf. 91766623	16/1838	
012/16	VALG AV SÆRSKILT UTVALG FOR JORDSKIFTESAKER 2017 - 2020  Saksordfører: Lena Norum Bergeng, <a href="mailto:lnbe@svk.no">lnbe@svk.no</a> , tlf. 91766623	16/672	



## SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes  
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12  
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no  
www.svk.no

### SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Lande, Svanhild Apeland Enhetsleder: Lande, Svanhild Apeland, tlf. 78 97 75 54	Dato: 25.05.2016
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører:	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Valgkomiteen	008/16	13.06.2016
Kommunestyret	041/16	15.06.2016

## VALG AV STYREMEDLEM - FELLES KJØKKEN NYE KIRKENES SYKEHUS

### Vedlagte dokumenter:

Beslutningsunderlag Kirkenes Storkjøkken AS (554484)

### Dokumenter i saken:

- 2016008202 REFERAT FRA INFORMASJONSMØTE OM FELLES  
PRODUKSJONSKJØKKEN
- 2016006650 MELDING OM VEDTAK I KOMMUNESTYRET 30.03.16 - VALG AV  
STYREMEDLEM, KIRKENES STORKJØKKEN AS
- 2016006262 OMORGANISERING - SPØRSMÅL
- 2016003716 BESLUTNINGSUNDERLAG KIRKENES STORKJØKKEN AS
- 2015021651 REFERAT FRA SAMARBEIDSMØTE 23.09.2015 - FELLES KJØKKEN
- 2015020700 REFERAT ARBEIDSMØTE 10.09.2015
- 2015017585 REFERAT FRA STUDIETUR SKEDSMOKORSET, JUNI 2015
- 2015017578 NKS FELLES PRODUKSJONSKJØKKEN MØTEREFERAT 06.05.2015
- 2015017545 REFERAT FRA SAMARBEIDSMØTE 24.04.2015 - FELLES KJØKKEN
- 2015017544 REFERAT FRA SAMARBEIDSMØTE 26.06.2015 - FELLES KJØKKEN

### Kort sammendrag:

Tidlig 2017 skal nye Kirkenes Sykehus stå ferdig på Skytterhusfjellet. Sør-Varanger kommune (SVK) og Finnmarkssykehuset (FIN) er godt i gang med samarbeidsprosjektet nytt

felles kjøkken som skal levere mat til sykehusets avdelinger, kantine og til kommunens enheter og hjemmeboende.

Maten skal produseres etter kok-kjøl-metoden, en metode som begge parter anser er både god og hensiktsmessig hva gjelder kvalitet på mat og effektivitet. Man har høstet god erfaring fra tilsvarende samarbeidsprosjekt på Skedsmokorset, hvor kjøkkenpersonell fra begge parter har vært på besøk.

Nytt felles kjøkken har fått navnet Kirkenes Storkjøkken og skal organiseres som et aksjeselskap (AS) hvor begge parter eier 50 % hver. Valg av selskapsform er nøye vurdert av jurist som følge av at det er begrensede muligheter for selskapsorganisering der begge parter er likestilt. Det viser seg at det kun er selskapsformen aksjeselskap som kan gjennomføres i et slik samarbeid. Prosjektgruppa, som består av prosjektleder, fagpersoner fra kjøkken, HR og økonomi fra begge parter, har utarbeidet en plan for videre etablering og oppstart av selskapet, og har lagt en del forutsetninger til grunn for det videre samarbeidet.

Etablering av AS'et skal gjennomføres vår 2016. Dette krever politisk behandling i SVK og behandling i styret i FIN for å fastsette egenkapital og styremedlemmer.

Det skal etableres et midlertidig styre, hvor prosjektgruppa har definert medlemmene til å bestå av en uavhengig styreleder, to representanter fra SVK og to representanter fra FIN. For Sør-Varanger kommune sin del anses det hensiktsmessig at en representant skal ha kjøkkenfaglig bakgrunn, og et medlem skal velges politisk.

I tillegg skal hver av partene stille med en representant som skal være partenes generalforsamling.

Saken ble fremmet i mars, men ble trukket på grunn av spørsmål rundt involvering av de tillitsvalgte, samt informasjon om at Finnmarkssykehuset ønsket en ny behandling av selskapsform. Finnmarkssykehuset har nå behandlet saken på nytt, og gitt til tilslutning til valg av selskapsform. Tillitsvalgte for begge parter er koblet inn i saken, og vil delta på alle møter fremover.

### **Faktiske opplysninger:**

Sentralkjøkkenet til Sør-Varanger kommune er i dag plassert på Wesselborgen. Sentralkjøkkenet produserer mat til institusjonene i kommunen og til hjemmeboende brukere med vedtak om middagslevering. Produksjonsmetoden ved dagens kjøkken er «kok og server», det vil si at maten kokes ved kjøkkenet, og leveres varmt ut til enhetene. Enhetene må umiddelbart servere maten til beboerne.

Storkjøkkenet i lokalene til Nye Kirkenes Sykehus vil produsere mat etter metoden «kok og kjøl». Det vil si at alle supper, grøter, lapskausar o.l. vil kokes i store mengder under trykk. De pakkes varm i spesielle poser og kjøles hurtig ned. Stykkmat slik som kjøtt, fisk og annen ømfintlig mat kokes i posene. Denne metoden gjør at smak og næringsstoffer beholdes

bedre i maten enn ved «kok og server» -metoden. I tillegg blir ikke maten utsatt for ytre påvirkning slik at den forringes, og dette gjør at maten får lang holdbarhet.

Maten til institusjonene merkes, og skal leveres to ganger i uken. All mat skal distribueres i kjølebil for å ivareta mattryggheten. Ved institusjonene må maten oppbevares i egne kjøleskap.

Ved institusjonene vil det være personell fra Kirkenes Storkjøkkenet AS som bistår i mattilberedning. Oppgavene blir å klargjøre frokost/kveldsmat, varme grøt, ordne kaffe og mellommåltider, varme middag, håndtere spesialkost, tilberede middager til de som har behov for moset mat, og til baking. Dette vil også medføre at pleiepersonalet får bedre tid til beboerne. Ved ny metode vil spisetidene også kunne endres. I dag må middagen serveres kl. 13:00, men ved den nye metoden vil man kunne forskyve middagen slik at den også kan serveres senere.

Ved institusjonene blir middagene varmet opp i egne varmeovner som er plassert på én eller flere avdelinger. Dette gjør at matlukten vil komme nærmere beboerne, som bidrar til en bedre matopplevelse. Det samme gjelder baking som nå vil skje på avdelingene, som gjør at når baksten stekes vil lukten av dette også være nærmere beboerne enn hva som er tilfellet i dagens kjøkken.

Tørrmat vil bestilles fra Storkjøkkenet, på lik linje som det gjøres i dag fra sentralkjøkkenet. Dette vil bli levert ut til enhetene én gang i uken.

Hjemmeboende brukere får maten brakt hjem én gang i uken, og oppbevares i eget kjøleskap. Produksjons- og leveringsmetoden gjør at flere hjemmeboende kan få tilbud om å få brakt mat hjem til seg, dette gjelder også de som bor i distriktene. Maten varmes opp i mikrobølgeovn. De som i dag mottar hjelp til å få servert middagen, vil fortsatt få denne hjelpen. Hjemmebasert omsorg får bedre tid til sine brukere, siden de slipper å hente middager daglig på sentralkjøkken slik det gjøres i dag. Tiden kan i stedet brukes for å gi bedre matopplevelse for brukerne som mottar hjelpen. Den nye metoden gjør at fleksibiliteten øker, brukerne kan velge hva de vil spise ut fra det de har i kjøleskapet.

Sentralkjøkkenet i SVK har i dag 9 årsverk fordelt på 12 stillinger, hvorav tre av disse er vakante, og én stilling er et vikariat. Det er enighet om at alle ansatte fra begge selskaper

Arbeidsmiljøloven (AML) [kapittel 16](#) regulerer arbeidstakernes rettigheter ved virksomhetsoverdragelse. Bestemmelsene i kapitlet kommer til anvendelse ved overdragelsen til Kirkenes Storkjøkken AS som er å definere som en annen arbeidsgiver, jf. aml. [§ 16-1](#). Med overdragelse menes overføring av en selvstendig enhet som beholder sin identitet etter overføringen.

Det er beregnet at samlet bemanning ved Kirkenes Storkjøkken AS vil være 15,6 stillinger. Dette inkluderer en lærling og en daglig leder.

Felles kjøkken Sør-Varanger skal driftes som et aksjeselskap. Valg av selskapsform er grundig utredet av advokatfirma Steensdrup og Drange, og etter juridisk vurdering fremgår det at dette er den eneste selskapsform som kan benyttes i et slikt samarbeid for å ivareta

begge parter likt. Aksjeselskapet skal eies av begge parter med lik aksjeandel, det vil si 50 % hver. I henhold til aksjelovens skal det utnevnes et styre som består av styreleder og styremedlemmer. Prosjektgruppa anbefaler at det opprettes et midlertidig styre som igangsetter detaljplanleggingen og igangsetting av selskapet. Når det midlertidige styret er fastsatt kan stiftelsesdokument og stiftelsen av selve selskapet starte. Det anbefales at styret består av to representanter fra Finnmarkssykehuset, en uavhengig styreleder og to representanter fra Sør-Varanger kommune. For Sør-Varanger kommune anses det hensiktsmessig med en politisk representant, og en representant fra dagens kjøkken. Prosjektgruppa har igangsatt arbeidet med å finne styreleder.

Finnmarkssykehuset har medio mai gjort vedtak om å opprette selskapet som AS.

Arbeidet med vedtekter vil være avgjørende for ivaretagelsen av kommunens medvirkning inn i nytt selskap. Dette er også et punkt Finnmarkssykehuset finner svært viktig. Styret i Finnmarkssykehuset har satt som klausul at aksjonæravtale og vedtekter skal innom styret for godkjenning. Rådmann anbefaler en tilsvarende behandling i Sør-Varanger kommune.

Tillitsvalgte har kommet med kritikk for manglende involvering ved igangsettelse av prosjekt med nytt felles kjøkken. Plasstillitsvalgt har deltatt i informasjonsmøter internt, men prosjektgruppen beklager for liten deltakelse av øvrige tillitsvalgte. Alle involverte fagforbund for begge parter har vært innkalt til informasjonsmøte 13. april, og har også deltatt på åpent informasjonsmøte 14. april der selve matproduksjonen ble grundig forklart og gjennomgått for brukere, ansatte, pårørende og tilknyttede grupper. Tillitsvalgte for begge parter vil delta på alle møter videre i prosjektet. Hovedtillitsvalgt i Sør-Varanger kommune har nå sagt seg tilfreds med den videre involvering i saken.

Forslag til midlertidig styre:

Styreleder

Medlem, Sør-Varanger kommune, politisk

Medlem, Sør-Varanger kommune, administrasjon

Medlem, Finnmarkssykehuset

Medlem, Finnmarkssykehuset

Generalforsamling, Sør-Varanger kommune, 50 % andel

Generalforsamling, Finnmarkssykehuset, 50 % andel

Midlertidig styre og daglig leder når den er ansatt, vil foruten å igangsette

selskapsetableringen ha som oppdrag å utarbeide drifts- og forretningsplan. Disse planene skal beskrive og planlegge driften i Kirkenes Storkjøkken AS, inklusiv støttefunksjoner. Det må utarbeides tilsvarende plan for driften i enhetene i SVK og FIN.

### **Kommuneplanens hovedmål:**

*Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.*

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Folkehelse:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

**Alternative løsninger:**

**Forslag til innstilling:**

Kirkenes Storkjøkken AS opprettes med en aksjekapital på 1 mill.kroner. Eierne er Sør-

Varanger kommune og Finnmarkssykehuset som hver skal eie 50 %. Sør-Varanger kommunes andel av aksjekapitalen på 0,5 mill.kroner finansieres av fond 2565135 – Nye Kirkenes sykehus.

Selskapets aksjonæravtale og vedtekter skal godkjennes av kommunestyret.

Valg av generalforsamling og styremedlemmer fra Sør-Varanger kommune:

Sør-Varanger kommunes generalforsamling, 50 %-andel: \_\_\_\_\_

Sør-Varanger kommunes styremedlem, politisk: \_\_\_\_\_

Sør-Varanger kommunes styremedlem, administrasjon: Guri Bongo, kjøkkensjef

Nina Bordi Øvergaard  
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -



# Beslutningsgrunnlag for prosjektet Felles kjøkken Sør-Varanger kommune og Finnmarkssykehuset

## 1. Oppsummering:

Våren 2015 tok man opp arbeidet fra tidligere for å se på mulighetene for å danne et felles kjøkken for både Finnmarkssykehuset (FIN) og Sør-Varanger Kommune (SVK). Dette har vært utredet tidligere, men ikke igangsatt. Utgangspunktet for at man ser på dette prosjektet igjen er at SVK har et behov for å ruste opp sitt eksisterende kjøkken, og FIN er i gang med bygging av Nye Kirkenes Sykehus (NKS).

Det er pr. i dag ikke muligheter for å utvide det allerede eksisterende kjøkkenet på Wesselborgen, og tidligere undersøkelser har vist at enten må det bygges helt nytt, eller bygge om andre deler av kommunens eiendom. Begge alternativene er kostbare. For FIN sin del vil det i forbindelse med NKS bli bygget et nytt kjøkken og da ønsket begge partene å se på muligheten for å inngå et samarbeid angående kjøkkendrift.

Det er i prosjektet NKS bestemt at kjøkkendriften på NKS skal etableres som et selvstendig AS. Det er satt ned en samarbeidsgruppe som består av representanter fra SVK og FIN som samarbeider om å få opprettet Kirkenes Storkjøkken AS, samt lage rammer for hvordan samarbeidet skal fungere og hva partene skal samarbeid om. Det er tenkt at dette AS'et skal besørge matleveranse internt til avdelingene på sykehuset, til sykehuskantine og til SVK's aldershjem, hjemmeboende og eldrecenter.

Etablering av AS'et kan gjennomføres vinter/vår 2016. Dette krever behandling gjennom felles styresak både i SVK og i FIN, hvor selve stiftelsen av AS'et blir drøftet, samt at det blir fastsatt egenkapital for AS'et. Ansatte både i kommunen og helseforetaket har vært på besøk på Skedsmokorset, der de drifter etter en slik organisering, og fikk et veldig bra inntrykk etter dette besøket både ifht kvalitet og organisering. Det har også vært diskutert med alle ansatte på kjøkkendriften i kommunen og i foretaket og de ansatte er positivt innstilt til dette samarbeidet.

## 2. Informasjon om Kirkens Storkjøkken AS

### Dagens organisering:

I dag drifter Senter for Drift og Eiendom enhet kjøkken Kirkenes, i regi av FIN. Enheten kjøkken Kirkenes har ansvar for all matproduksjon til avdelingene på Kirkenes Sykehus. Det er avdelingene som henter maten på kjøkkenet og transportere den opp til avdelingskjøkkene hvor maten blir servert til pasientene. I dagens metode blir maten produsert på kjøkkenet og server på brett, det vill si at maten legges opp til hver enkelt pasient på kjøkkenet. Dette gjelder frokost, kvelds og middag.

Sentralkjøkkenet til Sør-Varanger kommune er i dag plassert på Wesselborgen. Sentralkjøkkenet produserer mat til institusjonene i kommunen og til hjemmeboende brukere med vedtak om middagslevering. Produksjonsmetoden ved dagens kjøkken er «kok og server», det vil si at maten kokes ved kjøkkenet, og leveres varmt ut til enhetene. Enhetene må umiddelbart servere maten til beboerne.

Sentralkjøkkenet i SVK har 9 årsverk fordelt på 12 stillinger, hvorav tre av disse er vakante stillinger, og én stilling er et vikariat. Kjøkkenet på Kirkenes Sykehus har 8,5 stillinger pr. dags dato. Det er enighet om at alle ansatte skal overdras til Storkjøkkenet.

### **Fremtidens organisering:**

Kirkenes storkjøkken AS vil i lokalene til NKS produsere mat etter metoden «kok og kjø» til pasienter i FIN og brukere i SVK.

Kirkenes Storkjøkken AS skal ha 15,6 ansatte. Dette inkluderer en kjøkkensjef, en lærling og en daglig leder.

Oppstart av kjøkken driften vil starte når NKS åpner tidlig mars 2017. Innen denne tid må AS'et være stiftet og alle formalia rundt overtakelse av ansatte være gjennomført. Testperiode for kjøkkenet vil starte fra begynnelsen av januar 2017 og gå frem til åpning av NKS.

### **3. Overordnet vurdering for samarbeid**

Ved å starte et nytt felles produksjonsselskap som skal ivareta dagenes matforsyning til aldershjem, hjemmeboende, Eldresenteret og sykehuset, vil dagens produksjonsaktivitet ved kjøkkenet på Wesselborgen falle bort. Det vil ikke lenger være kommunens ansvar å produsere mat til beboere og det vil ikke være helseforetakets ansvar å produsere mat til pasienter på sykehuset. Når det gjelder kommunens behov for å fordele maten ut til brukerne på institusjoner og til hjemmeboende og sykehusets behov for å fordele mat til pasientene på avdelingene, kan dette løses enten ved at det nye selskapet står for distribusjonen, eller at SVK og FIN gjør dette selv. Prosjektet tar utgangspunkt i at det nye selskapet besørger dette.

SVK og FIN vil komme til å sitte som eier av selskapet, med en 50 % - 50 % eierandel.

### **4. Strategiske vurderinger**

Det er et overordnet mål for samarbeidet å sørge for at brukere og pasienter får god og ernæringsmessig mat ved hjelp av en fornuftig ressursbruk.

Prosjektgruppa ser det også som strategisk at to store aktører samarbeider om et felles prosjekt der begge parter kan utnytte stordriftsfordeler, kompetanse og ressurser.

### **5. Faglige vurderinger**

Kirkenes storkjøkken AS vil i lokalene til NKS produsere mat etter metoden «kok og kjø». Det vil si at alle supper, grøter, lapskauser o.l. vil kokes i store mengder under trykk. De pakkes varm i spesielle poser og kjøles hurtig ned. Stykkmat slik som kjøtt, fisk og annen ømfintlig mat kokes i posene. Denne metoden gjør at smak og næringsstoffer beholdes bedre i maten enn ved «kok og server» -metoden. I tillegg blir ikke maten utsatt for ytre påvirkning slik at den forringes, og dette gjør at maten får lang holdbarhet. Denne metoden vil også være tidsbesparende, f.eks. at man i stedet for å koke brunsaus flere ganger i uken, blir det nå kokt én gang som brukes til flere middager. Dette gjør at man sparer på personalressurser i hoved kjøkkenet.

Maten til avdelingene i FIN lagres på hoved kjøkken og blir transportert daglig til anretningskjøkken av kokker i AS'et. På anretningskjøkken blir mat varmet opp i kombiovn og oppegående pasienter kommer til spiserom. Sengeliggende pasienter får porsjons middag som sykepleier kommer til kjøkken og henter, varmes i mikro på te kjøkken. Det skal være et lite te kjøkken på alle avdelinger. Det legges opp til at pasienter skal bruke et felles spiserom til alle måltider. Tørrmat bestilles fra hoved kjøkken og hentes der. Tørrmat skal stå ute tilgjengelig på spiserom 24 timer i døgnet, kokker i As'et har ansvaret med oppfylling og bestilling av tørrmat.

På NKS legges det opp til 4 måltider hver dag. Det vil si frokost, lunsj, middag og kvelds.

Kantine på NKS skal driftes av Kirkenes Storkjøkken AS og skal være åpen mandag til fredag. Det vil være to kokker som får ansvaret før matservering i kantinen, tilbudet kommer til å være brødmat, salatdisk og middagservering. Dette er et tilbud til pasienter, pårørende og ansatte ved NKS. Alle de tre kjøkkener i NKS driftes av Kirkenes storkjøkken AS

Maten til institusjonene i SVK merkes, og blir levert to ganger i uken. All mat distribueres i kjølebil for å ivareta mattryggheten. Ved institusjonene må maten oppbevares i egne kjøleskap. Ved institusjonene vil det være personell fra Kirkenes storkjøkken AS som bistår i mattilberedning. Oppgavene her er å klargjøre frokost/kveldsmat, varme grøt, ordne kaffe og mellommåltider, varme middag, håndtere spesialkost, tilberede middager til de som har behov for moset mat, og til baking. Dette vil også medføre at pleiepersonalet får bedre tid til beboerne. Spisetidene kan da også endres. I dag må middagen serveres kl. 13:00, men ved den nye metoden vil man kunne forskyve middagen slik at den serveres senere.

Ved institusjonene blir middagene varmet opp i egne varmeovner som er plassert på én eller flere avdelinger. Dette gjør at matlukten vil komme nærmere beboerne, noe som bidrar til en bedre matopplevelse. Det samme gjelder baking som nå vil skje på avdelingene, og som gjør at når baksten stekes vil lukten av dette også være nærmere beboerne enn hva som er tilfellet i dagens kjøkken.

Tørrmat vil bestilles fra Kirkenes storkjøkken AS, på lik linje som det gjøres i dag fra sentralkjøkkenet. Dette vil bli levert ut til enhetene én gang i uken.

Hjemmeboende brukere får maten brakt hjem én gang i uken til oppbevaring i eget kjøleskap. Produksjons- og leveringsmetoden gjør at flere hjemmeboende kan få tilbud om å få brakt mat hjem til seg, dette gjelder også de som bor i distriktene. Maten varmes opp i mikrobølgeovn. De som i dag mottar hjelp til å få servert middagen, vil fortsatt få denne hjelpen. Hjemmebasert omsorg får bedre tid til sine brukere, siden de slipper å hente middager daglig på sentralkjøkken slik det gjøres i dag. Tiden kan i stedet brukes for å gi bedre matopplevelse for brukerne som mottar hjelpen. Den nye metoden gjør at fleksibiliteten øker, brukerne kan velge hva de vil spise ut fra det de har i kjøleskapet.

## **6. Juridiske vurderinger**

Ved dannelse av et nytt foretak er aksjeselskapsformen valgt. Årsaken til dette er at samhandling mellom SVK og FIN legger begrensninger på valg av selskapsform. Etter henvendelse til fylkesmannen som tok saken videre til departementet synes det klart at et nytt selskap må registreres som et AS og føres etter selskapsloven. Helseforetakene kan i dag ikke

være deltaker av et IKS (interkommunalt selskap). De to partene er blitt enige om å danne AS for å drifte dette samarbeidet.

Valg av selskapsform er grundig utredet av advokatfirma Steensdrup Stordrange. Aksjeselskapet skal eies av begge parter med lik aksjeandel, det vil si 50 % hver. I henhold til aksjelovens skal det utnevnes et styre som består av styreleder og styremedlemmer. Styringsgruppa anbefaler at det opprettes et midlertidig styre som igangsetter detaljplanleggingen og igangsetting av selskapet. Når det midlertidige styret er fastsatt kan stiftelsesdokument og stiftelsen av selve selskapet starte. Det anbefales at styret består av to representanter fra FIN, en uavhengig styreleder og to representanter fra SVK. For SVK anses det hensiktsmessig med en politisk representant, og en representant fra dagens kjøkken. For FIN anses det hensiktsmessig med en merkantil representant og en representant fra dagens kjøkkendrift i FIN.

Partene skal også stille med en representant som skal være andelens generalforsamling. Både SVK representant og FIN representant må gis fullmakt fra kommunestyre og styret i FIN til å gjennomføre disposisjoner i selskapet.

Forslag til midlertidig styre:

Daglig leder:

Medlem, Sør-Varanger kommune politisk:

Medlem, Sør-Varanger kommune administrasjon:

Medlem, Finnmarkssykehuset administrasjon:

Medlem, Finnmarkssykehuset fagressurs:

## **7. Personalmessige vurderinger**

Arbeidsmiljøloven (AML) kapittel 16 regulerer arbeidstakernes rettigheter ved virksomhetsoverdragelse. Bestemmelsene i kapittelet kommer til anvendelse når en virksomhet eller en del av en virksomhet overdras til en annen arbeidsgiver, jf. aml. § 16-1. Med overdragelse menes overføring av en selvstendig enhet som beholder sin identitet etter overføringen.

### **Lønns- og arbeidsvilkår:**

Etter aml. § 16-2 (1) skal tidligere arbeidsgivers rettigheter og plikter som følger av arbeidsavtalen eller arbeidsforholdet overføres til ny arbeidsgiver. Ny arbeidsgiver blir også bundet av tariffavtalen som tidligere arbeidsgiver var bundet av, med mindre ny arbeidsgiver senest innen tre uker etter overdragelsestidspunktet skriftlig erklærer overfor fagforeningene at ny arbeidsgiver ikke ønsker å bli bundet av tariffavtalen, jf. aml. § 16-2 (2). De overførte arbeidstakerne har likevel rett til å beholde de individuelle lønns- og arbeidsvilkårene i tariffavtalen med tidligere arbeidsgiver, inntil denne tariffavtalen utløper eller til det inngås en ny tariffavtale som er bindende for den nye arbeidsgiveren og de overførte arbeidstakere.

Aml. § 16-2 (3) innebærer at arbeidstakers rett til videre opptjening av alders-, etterlatte- og uførepensjon i henhold til kollektiv tjenestepensjon skal overføres til ny arbeidsgiver etter reglene i første og andre ledd. Ny arbeidsgiver kan i stedet velge å la allerede eksisterende pensjonsordninger gjelde for de overførte arbeidstakerne. I de tilfeller hvor pensjonsordningen arbeidstakerne var omfattet av før overdragelsen ikke kan overføres, skal ny arbeidsgiver sørge for at de overførte arbeidstakerne sikres rett til videre opptjening etter en annen

kollektiv pensjonsordning. Bestemmelsen stiller ikke kvalitative eller kvantitative krav til en ny pensjonsordning.

### **Vern mot oppsigelse:**

Overdragelse av virksomhet til en annen arbeidsgiver gir ikke i seg selv grunnlag for å si opp en arbeidstaker, jf. aml. § 16-4. Dette innebærer at en oppsigelse fra tidligere eller ny arbeidsgiver på grunn av overføringen alene er ugyldig. Det kan ikke gjøres avtaler om at tidligere arbeidsgiver må si opp arbeidstakere, for at virksomheten overdras. Arbeidstakerne er imidlertid ikke beskyttet mot oppsigelse som er begrunnet i andre forhold, såfremt oppsigelsen anses saklig, jf. aml. § 15-7. Dersom en virksomhetsoverdragelse fører til overtallighet hos ny arbeidsgiver, må denne nedbemanne etter de vanlige regler og prosedyrer for nedbemanning.

### **Reservasjons- og valgrett:**

Etter aml. § 16-3 kan en arbeidstaker motsette seg at arbeidsforholdet overføres til en ny arbeidsgiver. Det er dette som omtales som reservasjonsretten. Arbeidstakere som ønsker å reservere seg, må gjøre dette overfor tidligere arbeidsgiver innen en gitt frist som denne har satt. En person som har reservert seg, har på visse vilkår en fortrinnsrett til ny tilsetning hos tidligere arbeidsgiver etter aml. § 16-3 (3).

Den såkalte valgretten er ikke lovfestet, men følger av ulovfestet rett. Valgretten er aktuell bare dersom det er deler av en virksomhet som blir overført til en ny arbeidsgiver. Det vil si at tidligere arbeidsgiver fortsatt har en virksomhet som arbeidstakeren kan påstå at han/hun fortsatt kan være ansatt i. Høyesterett har kommet frem til at det ikke foreligger en generell valgrett ved virksomhetsoverdragelse, men at det kan finnes unntak i særlige tilfeller. Det kan være særlig aktuelt der det er snakk om overføring av en liten del av en virksomhet, og denne overføringen for den eller de arbeidstakerne det gjelder, vil medføre endringer av arbeidsforholdene som må kunne karakteriseres som vesentlige.

### **Informasjonsplikt:**

Etter aml. § 16-5 skal tidligere og ny arbeidsgiver så tidlig som mulig gi informasjon om og drøfte overdragelsen med de tillitsvalgte. Drøftingsplikten gir ikke de ansatte rett til større innflytelse enn det som følger av Hovedavtalen. I tillegg har aml. § 16-6 bestemmelser om at tidligere og ny arbeidsgiver så tidlig som mulig skal informere de berørte arbeidstakerne om overdragelsen.

Ansatte fra SVK og FIN har besøkt tilsvarende produksjonskjøkken på Skjedsmøkorset og et positivt til både drift og maten tilberedes på. I tillegg er det avholdt et samlet informasjonsmøte for ansatte i FIN og SVK om samarbeid mellom partene og opprettelse av AS for å drifte dette samarbeidet.

## **8. Økonomiske vurderinger**

Storkjøkken skal produsere mat for egne avdelinger både i SVK og på NKS, mat til hjemmeboende og mat til kantina på sykehuset. Selskapet skal drive ut fra en intensjon om selvkost. I hovedsak er det tenkt at AS'et skal drifte seg selv gjennom direkte fakturering av

kostnader til FIN og SVK i forhold til avtalen mellom partene. Dette for at AS'et skal bli minst mulig økonomisk sårbart.

Kommunen har pr i dag et behov for 110 kostdøgn pr dag (et kostdøgn vil si frokost, lunsj, middag og kveld). FIN (Kirkenes Sykehus) har et daglig behov på 60, totalt vil selskapet med dagens nivå produsere 170 kostdøgn daglig. Ved dannelse av et nytt felles selskap tar en høyde for at en skal ha produksjonskapasitet på inntil 250 kostdøgn. Dette gjør at det vil være muligheter for øke eller ta inn andre kundegrupper enn de som allerede eksisterer pr i dag.

AS'et vil leie lokaler hos FIN og vil dermed få husleiekostnader tilsvarende avskrivninger på kjøkkenet i NKS.

Totalt vil 15,6 ansatte fordelt med XX fra FIN og XX fra SVK overføres til det Kirkenes Storkjøkken AS.

Ifht dagens budsjett har FIN en kostnad på 6,1 MNOK pr. år på kjøkkendriften på Kirkenes Sykehus. SVK har kostnader på 6,4 MNOK pr. år på kjøkkendriften i kommunen. Begge parter forutsetter at samarbeidet skal skape fordeler på kostnadssiden i form av stordriftsfordeler.

Kostnader til produksjonskjøkkene, samt noe utstyr er lagt inn i prosjektet til NKS og vil derfor dekkes via investeringsrammen FIN har til NKS. Dette vil FIN fakturere Kirkenes Storkjøkken AS. Investeringskostnaden for å bygge produksjonskjøkkene er satt til 48 MNOK for total 600 kvm. Avskrivningene på dette er satt til 26,4 år. Under denne forutsetningen vil FIN fakturere Kirkenes storkjøkken AS med 1,8 MNOK pr. år. I tillegg kommer 0,6 MNOK pr. år for FDV kostnader.

Forutsetningen for driften av Kirkenes Storkjøkken AS er at det skal balanseres opp mot de kostnadene man har pr. dags dato på å drifte kjøkken både i FIN og i SVK.

Kirkenes storkjøkken AS vil oppsummert ha kostnader til:

- Styrehonorar
- Lønn til ansatte
- Annen personalkostnad
- Husleie (dekker husleie og FDV)
- Strøm
- Regnskapstjenester
- Revisor
- Mat- og drikkevarekostnader
- Andre driftskostnader (kontorrekvisita, IKT, telefonutgifter, serviceavgifter, driftsmateriale, etc.)
- Reisekostnader

Kirkenes storkjøkken AS vil oppsummert ha inntekter fra:

- Kantinedrift
- Viderefakturerte kostnader

Brukerbetalinger ca. 2 MNOK for SVK.

Det forutsettes at faste kostnader som husleie, regnskap, revisjon deles 50/50 mellom de to eierpartene, mens variable kostnader som driftsmidler, mat og lønn dekkes etter faktisk medgått. SVK har ca. 2/3 av antall kostdøgn, men FIN har 1/3. Begge enheter vil gjennomgå dagens utstyr med fokus på gjenbruk i nytt kjøkken. Ytterligere utstyr må anskaffes. Det er igangsatt anbudsrunder for dette innkjøpet.

I forbindelse med opprettelse av aksjeselskap må det innbetales aksjekapital til selskapet. Aksjekapitalen gjenspeiler selskapets soliditet, det vil si selskapets evne til å håndtere kortsiktig gjeld. Styringsgruppa har drøftet ulike finansieringsmodeller i selskapet, men har konkludert med at det anbefales at aksjekapitalen minst tilsvare 1 måneds lønn for selskapets ansatte. Hvis total kostnaden er ca. 13 MNOK pr. år blir dette ca. 1 MNOK i egenkapital. Prosjektgruppen foreslår 1 MNOK i egenkapital for AS'et. FIN innbetaler 50 % (0,5 MNOK) og SVK innbetaler 50 % (0,5 MNOK).

Det må ansettes daglig leder. Det er åpning for å vurdere prosjekt-daglig leder. Det vil si en daglig leder som ansettes i prosjektperioden.

Midlertidig styre vil foruten å igangsette selskapetableringen ha som oppdrag å utarbeide drifts- og forretningsplan. Disse planene skal beskrive og planlegge driften, inklusiv støttefunksjoner. Det må også utarbeides tilsvarende plan for driften inn i enhetene i SVK og FIN.

En ser for seg tre ulike driftsløsninger som selskapet kan gå inn på. Det må gjøres en vurdering av om det skal ytes årlige tilskudd fra eierne, eller om det skal være en kombinert løsning med tilskudd og betaling pr kostdøgn, eller om det skal være ren kostdøgn-finansiering. Selskapets midlertidige styre må avgjøre valg av form i god tid før budsjett 2017 fastlegges.

Ansatte ved begge dagens kjøkken videreføres inn i nytt selskap, og har i stor grad full faglig kompetanse til å ivareta driften.

Det er avklart at Kirkenes storkjøkken AS vil kunne inngå i FIN sine innkjøpsavtaler, noe som vil medføre stordriftsfordeler for selskapet. SVK sine innkjøpsavtaler går ut i løpet av 2017, og må derfor søkes avsluttet tidligere.

Det økonomiske grunnlaget for å inngå samarbeid mellom FIN og SVK om et felles produksjonskjøkken, er en gevinst både ved investering og drift. Utgifter til investering i felles produksjonskjøkken er beregnet til å være lavere enn om partene må investere i hver sine kjøkken for å tilfredsstille og opprettholde dagens/fremtidens krav og kvalitet til forpleining ved sine respektive institusjoner. Ved investering i ny teknologi og nye produksjonsmetoder antar man også å kunne rasjonalisere tjenesten totalt sett ved stordriftsfordeler og redusert bemanning.

## **9. Usikkerhetsmomenter**

Det er enkelte risikomomenter knyttet til prosjektet:

- Reduksjon i antall årsverk blir mindre enn forutsatt
- Øvrige driftskostnader blir høyere enn forutsatt
- Samarbeidet ønskes oppløst av en av partene

## **10. Konsekvenser for eier**

For SVK og FIN vil utskillelse av kjøkkenfunksjonen til eget selskap på lang sikt gi besparelse på både drift og investering. Drift som følge av stordriftsfordeler, og investering som følge av at en slipper å bygge nytt / totalrenovere kjøkkenet på Wesselborgen og delte kostnader av kjøkkenet i NKS. På kort sikt vil besparelsene på drift være mindre.

## **11. Formelle dokumenter**

Etalering av Kirkenes Storkjøkken AS medfører at SVK og FIN må stille med en representant som skal være andelens generalforsamling. Det er da nødvendig at representantene gis fullmakt fra kommunestyre og styret i FIN til å gjennomføre disposisjoner i selskapet. Generalforsamlingen har også ansvar for å utnevne et styre til det nye selskapet.

Ved dannelse av et nytt selskap vil det være SVK og FIN sitt ansvar å definere hva som skal være innskudd i selskapet. Skal det være i form av kontanter eller i form av tingsinnskudd? Ved sistnevnte er det en forutsetning av eiendelene er verdsatt i tråd med bestemmelsene i aksjelovens § 2-4, samt §§ 2-6 og 2-7.

SVK og FIN må i samarbeid med det nye selskapet utarbeide avtaler for driften og samhandlingen med SVK og FIN.





## SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes  
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12  
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no  
www.svk.no

### SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Heitmann, Arianne Enhetsleder: Heitmann, Arianne, tlf. 78 97 75 50	Dato: 08.06.2016
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører:	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Valgkomiteen	009/16	13.06.2016
Kommunestyret	053/16	15.06.2016

### REISEMÅLSPROSJEKT FASE 3 - VALG AV STYRINGSGRUPPE

#### Vedlagte dokumenter:

MELDING OM VEDTAK I KOMMUNESTYRET 27.04.16 - BUDSJETT FOR  
OMSTILLINGSFOND PÅ 4,2 MILLIONER ETTER KONKURSEN VED SYDVARANGER  
GRUVE AS

#### Forslag til innstilling:

Nina Bordi Øvergaard  
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -



## SØR-VARANGER KOMMUNE

Saksbehandler Stig Ulvang

<b>Vår ref.:</b> Saksnr.: 16/667/5	<b>Deres ref.:</b>	<b>Dato:</b> 28.04.2016
<b>Saksbehandler:</b> Celius Bodil	<b>Telefonnr.:</b> 78 97 74 80	<b>Epostadresse:</b> <a href="mailto:postmottak@svk.no">postmottak@svk.no</a>

### MELDING OM VEDTAK I KOMMUNESTYRET 27.04.16 - BUDSJETT FOR OMSTILLINGSFOND PÅ 4,2 MILLIONER ETTER KONKURSEN VED SYDVARANGER GRUVE AS

Kommunestyret har behandlet saken i møte 27.04.2016 og det er fattet følgende vedtak:

Kommunestyret vedtar rådmannens forslag til budsjett for omstillingsfondet på 4,2 millioner som er tildelt i RUP-midler.

Kommunestyret delegerer vedtaks- og disposisjonsmyndigheten for posten *Til disposisjon*, kr 2 000 000,- , til formannskapet.

Reiselivsprosjekt fase 3 er viktig satsing i omstillingsarbeidet og kommunen vil følge dette arbeidet opp. Det forutsettes derfor at Sør-Varanger kommune er representert i styringsgruppa for prosjektet, både fra administrasjonen og politisk ledelse.

Endringsforslag: Kr 135.000,- tas fra midler til disposisjon formannskapet og føres over til kapasitetsstudie Kirkenes havn. Rest 2.0 mill. Totalt kr 385.000,-

Med vennlig hilsen

Celius Bodil  
konsulent



## SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes  
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12  
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no  
www.svk.no

### SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Heitmann, Arianne Enhetsleder: Øvergaard, Nina Bordi, tlf. 78 97 74 12	Dato: 08.06.2016
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører:	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Valgkomiteen	010/16	13.06.2016
Kommunestyret	051/16	15.06.2016

## VALG AV LAGRETTEMEDLEMMER/MEDDOMMERE TIL HÅLOGALAND LAGMANSRETT FOR PERIODEN 01.01.17 - 31.12.20

### Vedlagte dokumenter:

VALG AV LAGRETTSMEDLEMMER/MEDDOMMERE TIL HÅLOGALAND  
LAGMANSRETT  
Domstoloven 4. kap.docx

### Dokumenter i saken:

- 2016002391 VALG AV LAGRETTSMEDLEMMER/MEDDOMMERE TIL HÅLOGALAND LAGMANSRETT
- 2015025981 VALG AV LAGRETTEMEDLEMMER OG MEDDOMMERE SAMT SKJØNNMEDLEMMER FOR PERIODEN 1. JANUAR 2017 TIL 31. DESEMBER 2020
- 2014007411 ÅRSMELDING 2013
- 2013012611 MEDDOMMERE FOR PERIODEN 2013-2016 OPPFØLGING AV VANDELSKONTROLL
- 2012017244 INNRAPPORTERING AV VALG AV LAGRETTEMEDLEMMER/MEDDOMMERE TIL HÅLOGALAND LAGMANSRETT FOR PERIODEN 01.01.13 - 01.01.17
- 2012014040 RAPPORTERING AV VALG PÅ MEDDOMMERE 2013-2016
- 2012007575 VANDEL PÅ LAGRETTEMEDLEMMER/MEDDOMMERE TIL HÅLOGALAND LAGMANSRETT FOR PERIODEN 01.01.13 - 31.12.16
- 2012006580 RAPPORTERING AV VALG PÅ LAGRETTSMEDLEMMER, MEDDOMMERE

- OG SKJØNNSMENN FOR PERIODEN 01.01.13 TIL 31.12.16
- 2012005796 VANDELSKONTROLL: VALG AV  
LAGRETTEMEDLEMMER/MEDDOMMERE TIL HÅLOGALAND  
LAGMANNSRETT FOR PERIODEN 01.01.13 - 31.12.16
- 2012005532 VANDELSKONTROLL AV REPRESENTANTER FORESLÅTT SOM  
LAGRETTEMEDLEMMER/MEDDOMMERE
- 2012004951 FORSLAG TIL LAGRETTEMEDLEMMER/MEDDOMMERE TIL  
HÅLOGALAND LAGMANNSRETT FOR PERIODEN 01.01.13 - 31.12.16
- 2012003882 VALG AV LAGRETTEMEDLEMMER/MEDDOMMERE TIL HÅLOGALAND  
LAGMANNSRETT FOR PERIODEN 01.01.13 - 31.12.16

**Forslag til innstilling:**

Nina Bordi Øvergaard  
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -



# HÅLOGALAND LAGMANNSRETT

Samtlige kommuner i Nordland, Troms og Finnmark  
Longyerarbyen lokalstyre

Deres referanse

Vår referanse

Dato

04.02.2016

## Valg av lagrettemedlemmer/meddommere til Hålogaland lagmannsrett for perioden 1. januar 2017 – 31. desember 2020

Det vises til brev av 17. november 2015 fra Domstolsadministrasjonen sendt til alle landets kommuner angående valg av lagrettemedlemmer/meddommere til nye utvalg – for lagmannsretten bare lagrettemedlemmer/meddommere.

Tjenestetiden for de lagrettemedlemmer/meddommere m.v. som ble valgt ved kommunestyrets vedtak 2012, utløper 31. desember 2016. Kommunene skal innen 1. juli 2016 ha gjennomført valg av medlemmer til de nye utvalgene.

Lagrettemedlemmer og meddommere ved lagmannsretten utgjør et og samme utvalg ("lagrette-/meddommerutvalget"), dog slik at det skal velges to like store utvalg – ett for kvinner og ett for menn, jfr. domstollovens § 64. En som velges som lagrettemedlem/meddommer i lagmannsretten, er utelukket fra valg som meddommer i tingretten. Det forventes at hvert medlem skal gjøre tjeneste i to saker pr. år.

Til Hålogaland lagmannsrett skal det i Deres kommune velges **10** Lagrettemedlemmer/meddommere. Hvorav **5** kvinner og **5** menn. Det skal ikke velges varamedlemmer.

For de valg som vedrører lagmannsretten (lagrettemedlemmer/meddommere), vises det til domstollovens §§ 70, 71 og 72, og pekes spesielt på reglene om hvem som er valgbare og hvem som er utelukket fra valg, samt på hvem som kan kreve seg fritatt fra valg. Det er nødvendig at valgene forberedes slik at så vel utelukkelsesgrunner som fritaksgrunner klarlegges før valget. Mulige feil med hensyn til utelukkelsesgrunner kan berøre avsatte dommers gyldighet. Det vises til bestemmelsene i domstollovens §§ 71 og 72, om utelukkelse på grunn av yrke/stilling (§71) og om utelukkelse på grunn avandel (§72). Kommunen skal kontrollere at ingen velges i strid med bestemmelsene i §§ 71 og 72, og det bes opplyst om vandelskontroll er foretatt. Lovbestemmelsene som det er vist til, vedlegges.

Erfaring viser at det ved tidligere valg i en del kommuner er valgt personer som ved innkalling til tjenestegjøring oppgir at de ikke kan utføre vervet, blant annet på grunn av sitt arbeid eller andre varige forhold som ikke er gyldig forfallsgrunn, jfr. domstollovens § 90. Slike representanter må henvises til å søke fritak hos det kommunestyre som har valgt

Telefon:  
77 66 00 35

Telefaks:  
77 66 00 60  
Postadresse:  
Postboks 2511, 9271 Tromsø

E-post og internettadresse  
halogaland.lagmannsrett@domstol.no  
Besøksadresse:  
Tinghuset, Fr Nansens plass 17

Bankgiro:  
6345 0529267

dem. Det vil medføre en betydelig lettelse for alle berørte om slike forhold klarlegges **før** valgene, sammen med de øvrige fritaksgrunnene, slik at man har rimelig trygghet for at de som blir valgt, er motivert for vervet og kan gjøre tjeneste.

Ved valget – spesielt er det aktuelt ved gjenvalg – må det påses at ikke vedkommende har avgått ved døden, fraflyttet kommunen, eller av andre grunner er utelukket fra valg/gjenvalg.

Ektefeller, samboere eller nære slektninger kan være medlemmer av den samlede lagrette/meddommerutvalg. Etter de alminnelige habilitetsregler er de rett nok utelukket fra å kunne gjøre tjeneste i samme sak, men dette tilligger det domstolen å forhindre. Også på dette punkt har det forekommet misforståelser på kommunalt hold. Det presiseres derfor at nære pårørende/slektninger kan velges som lagrettemedlemmer/meddommere. I den utstrekning valgte lagrettemedlemmer/meddommere står i slikt familiemessig forhold til hverandre, vil det imidlertid være til stor lettelse for lagmannsretten dersom kommunen ved innberetningen hit gir slike supplerende opplysninger, jfr. domstollovens § 69. Spesielt gjelder dette hvor ektefelle/samboerne/familiemedlemmene har ulike slektsnavn som ikke umiddelbart tilsier at det foreligger en inhabiliserende slektskaps- eller familiekonstellasjon.

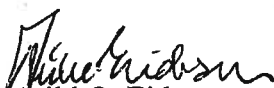
Om hvem som bør velges, vises det spesielt til domstollovens §§ 70, 71 og 72. Det må foretas en individuell vurdering av den enkelte kandidat, og påses at det velges personer som er skikket til vervet. Det er den enkelte kommune som har ansvar for at disse kravene ivaretas. Lagmannsretten har i noen få tilfeller gjort uheldige erfaringer med lagrettemedlemmers omgang med alkohol under rettsforhandlingene, samt forsøk på manipulering med reiseregninger og bilag i etterkant av rettsmøtene. Lagmannsretten understreker derfor nødvendigheten av at det bare blir valgt folk til lagrettemedlemmer/meddommere som ”har tilstrekkelige norskkunnskaper, og for øvrig [er] personlig egnet til oppgaven”.

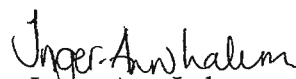
Lagmannsretten vil samtidig understreke viktigheten av at utvalgene blir representative i forhold til kommunens befolkning både i forhold til aldersfordeling, etnisitet og kultur, jfr. domstollovens § 67.

Domstoladministrasjonen vil komme tilbake med informasjon om hvordan valget skal rapporteres til domstolene. Det vil bli elektronisk rapportering. Av hensyn til uttrekking og innkalling anmodes om at fortegnelsen over de valgte blir innsendt snarest mulig etter valgene, og innen 15. september 2016.

Dette brevet sendes bare som e-post.

Med hilsen

  
Arild O. Eidesen  
Førstelagmann

  
Inger-Ann Lahm  
Administrasjonssjef

Vedlegg: Domstollovens 4de kapittel



## **Lov om domstolene (domstoloven). 4de kapittel. Utvalg av lagrettemedlemmer og meddommere**

Dato	13.08.1915 nr. 5
Departement	Justis- og beredskapsdepartementet
Sist endret	LOV-2015-09-04-91 fra 01.01.2016
Publisert	ISBN 82-504-1023-8
Ikrafttredelse	01.07.1927
Endrer	
Rettsområde	Advokater og andre prosessfullmektiger, Dommere, Domstolene, Mekling, Namsmyndighetene, Prosedyre og tvisteløsning, Sakskostnader, Tvangsgrunnlag, Utlegg, Voldgift, Forsvarere og bistandsadvokater, Private straffesaker, Påtalemyndigheten
Kunngjort	
Korttittel	Domstoloven - dl.

---



## **Innholdsfortegnelse**

<b>Lov om domstolene (domstolloven). 4de kapittel. Utvalg av lagrettemedlemmer og meddommere .....</b>	<b>1</b>
<b>    Innholdsfortegnelse .....</b>	<b>2</b>
<b>    4de kapittel. Utvalg av lagrettemedlemmer og meddommere.....</b>	<b>3</b>

## 4de kapittel. Utvalg av lagrettemedlemmer og meddommere

0 Overskriften endret ved lover 14 juni 1985 nr. 71, 27 juni 1986 nr. 48, 15 juni 2007 nr. 38 (ikr. 1 juli 2007 iflg. res. 15 juni 2007 nr. 654). - Jf. lov 17 juli 1925 nr. 11 § 11, aml. § 17-6, lov 21 juni 2013 nr. 100 § 2-5.

**§ 64.**<sup>1</sup> I hvert lagsogn<sup>2</sup> skal det for lagmannsrettssaker være to utvalg av lagrettemedlemmer og meddommere, ett for kvinner og ett for menn.

Lagmannsrettens leder fastsetter antallet utvalgsmedlemmer slik at det kan forventes at hvert medlem skal gjøre tjeneste i to saker per år. Deretter fordeler lagmannsrettens leder utvalgsmedlemmene mellom lagsognets kommuner etter folketallet. Hver kommune skal likevel ha minst ett medlem i hvert utvalg. Senest 1. mars det året valget foretas, jf. § 66, underretter lagmannsrettens leder kommunene om fordelingen.

0 Endret ved lover 19 juni 1947 nr. 4, 14 juni 1985 nr. 71, 6 des 1991 nr. 80, 23 juni 1995 nr. 34, 15 juni 2007 nr. 38 (ikr. 1 juli 2007 iflg. res. 15 juni 2007 nr. 654), 25 juni 2010 nr. 47.

1 Jf. lov 1 juni 1917 nr. 1 § 14.

2 Jf. § 16.

**§ 65.**<sup>1</sup> I hvert domssogn<sup>2</sup> skal det for tingrettssaker være to utvalg av meddommere, ett for kvinner og ett for menn.

Domstollederen fastsetter antallet utvalgsmedlemmer slik at det kan forventes at hvert medlem skal gjøre tjeneste i to saker per år. Deretter fordeler domstollederen utvalgsmedlemmene mellom domssognets kommuner etter folketallet. Hver kommune skal likevel ha minst ett medlem i hvert utvalg. Senest 1. mars det året valget foretas, jf. § 66, underretter domstollederen kommunene om fordelingen.

0 Endret ved lover 2 juni 1995 nr. 26 (ikr. 1 aug 1995), 15 juni 2007 nr. 38 (ikr. 1 juli 2007 iflg. res. 15 juni 2007 nr. 654), 25 juni 2010 nr. 47.

1 Jf. lov 1 juni 1917 nr. 1 § 14.

2 Jf. § 22.

**§ 66.** Medlemmene til utvalgene av lagrettemedlemmer og meddommere velges av kommunestyret selv hvert fjerde år. Valget foretas innen 1. juli året etter hvert kommunestyrevalg, og gjelder for fire år fra 1. januar det påfølgende år.

Er en kommune delt mellom flere domssogn,<sup>1</sup> velges medlemmer til utvalgene særskilt for hver del av kommunen blant dem som er bosatt i vedkommende del. Bestemmelsene i §§ 64 og 65, begges annet ledd, og § 76 får i slike tilfeller tilsvarende anvendelse for så vidt angår de enkelte deler av kommunen. Sletting etter § 76 skal også foretas når noen som er innført i fortegnelsene, ikke er valgbar etter dette ledd første punktum.

Skal deling gjennomføres i løpet av en valgperiode, skal det for den tiden som gjenstår av perioden, foretas særskilte valg som nevnt i annet ledd første punktum. Valget foregår da etter nærmere regler som fastsettes av Domstoladministrasjonen.<sup>2</sup> Fra delingen opphører funksjonstiden for dem som tidligere var valgt fra kommunen.

0 Endret ved lover 4 des 1964 nr. 2, 13 juni 1969 nr. 25, 28 apr 2000 nr. 34 (ikr. 1 juli 2000 iflg. res. 28 apr 2000 nr. 366), 15 juni 2001 nr. 60 (ikr. 1 nov 2001 iflg. res. 15 juni 2001 nr. 618), 15 juni 2007 nr. 38 (ikr. 1 juli 2007 iflg. res. 15 juni 2007 nr. 654), 25 juni 2010 nr. 47.

1 Jf. § 22.

2 Se kap. 1 A.

**§ 66a.** Oppstår i løpet av valgperioden særlige forhold som medfører at behovet for medlemmer til utvalgene av lagrettemedlemmer og meddommere er klart større enn først beregnet, kan domstollederen bestemme at det skal velges flere medlemmer til utvalgene for resten av perioden. Domstollederen fastsetter antallet medlemmer som skal velges, og fordeler disse mellom kommunene i sognet ut fra behov regnet etter folketall.

Kommunen gjennomfører valget innen tre måneder etter at underretning fra domstollederen er mottatt. Valget gjelder fra det tidspunkt domstollederen bestemmer.

0 Opphevet ved lov 15 juni 2007 nr. 38, tilføyd igjen ved lov 25 juni 2010 nr. 47.

**§ 67.** Utvalgene av lagrettemedlemmer og meddommere skal ha en allsidig sammensetning, slik at de best mulig representerer alle deler av befolkningen. Kommunen skal oppfordre allmennheten til å foreslå kandidater til valget.

0 Endret ved lov 15 juni 2007 nr. 38 (ikr. 1 juli 2007 iflg. res. 15 juni 2007 nr. 654).

**§ 68.** Formannskapet eller det faste utvalg kommunestyret har tildelt oppgaven, forbereder valget, avgjør begjæringer om fritak fra valg og avgir forslag til valg i samsvar med § 67. Forslaget legges ut til alminnelig ettersyn i minst to uker. I kunngjøringen om dette oppfordres enhver som har noe å innvende mot forslaget, om å melde det til kommunen innen en fastsatt frist.

Etter å ha avgjort innvendinger og fritaksbegjæringer som er kommet inn etter kunngjøringen som nevnt i første ledd siste punktum, velger kommunestyret selv det antallet medlemmer til hvert av utvalgene som er bestemt etter §§ 64 og 65.

Ingen kan velges til mer enn ett av utvalgene.

0 Endret ved lover 22 mai 1981 nr. 27, 14 juni 1985 nr. 71, 15 juni 2007 nr. 38 (ikr. 1 juli 2007 iflg. res. 15 juni 2007 nr. 654).

**§ 69.** Fortegnelse over de valgte lagrettemedlemmer og meddommere føres av kommunen. Fortegnelsene skal inneholde utvalgsmedlemmenes fulle navn, adresse, fødselsnummer, telefonnummer, yrke og stilling.

Gjenpart av fortegnelsen sendes vedkommende domstol innen 15. september året etter hvert kommunestyrevalg. Ved valg etter § 66 a er fristen to uker etter at valget er foretatt. Domstoladministrasjonen<sup>1</sup> kan gi nærmere forskrift om fortegnelsene.

0 Endret ved lover 14 juni 1985 nr. 71, 15 juni 2007 nr. 38 (ikr. 1 juli 2007 iflg. res. 15 juni 2007 nr. 654), 25 juni 2010 nr. 47.

1 Se kap. 1 A.

**§ 70.** Den som velges, må ha tilstrekkelige norskkunnskaper, og for øvrig være personlig egnet til oppgaven.

I tillegg må vedkommende

1. være over 21 år og under 70 år, ved valgperiodens start,<sup>1</sup>
2. ikke være fradømt stemmeretten i offentlige anliggender,<sup>2</sup>
3. ikke være under offentlig gjeldsforhandling<sup>3</sup> eller konkursbehandling<sup>4</sup> eller i konkursskarantene,<sup>5</sup>
4. stå innført i folkeregisteret<sup>6</sup> som bosatt i kommunen på valgdagen, og
5. være statsborger<sup>7</sup> i Norge eller et annet nordisk land, eller ha stått innført i folkeregisteret som bosatt i riket de tre siste år før valgdagen.

0 Endret ved lover 24 juni 1933 nr. 5, 22 mai 1981 nr. 27, 23 juni 1995 nr. 34, 2 juni 1995 nr. 26 (ikr. 1 aug 1995 iflg. res. 2 juni 1995 nr. 514), 15 juni 2007 nr. 38 (ikr. 1 juli 2007 iflg. res. 15 juni 2007 nr. 654).

1 Jf. § 66.

2 Jf. milstr. § 20.

3 Jf. kkl. første del og lov 17 juli 1992 nr. 99 kap. 3.

4 Jf. kkl. annen del.

5 Jf. kkl. §§ 142 flg.

6 Jf. lov 16 jan 1970 nr. 1.

7 Jf. lov 10 juni 2005 nr. 51.

**§ 71.** Utelukket fra valg på grunn av stilling er:

1. Stortingets representanter og vararepresentanter,
2. statsrådets medlemmer, statssekretærer, statsrådenes personlige politiske rådgivere og ansatte ved Statsministerens kontor,
3. fylkesmenn og assisterende fylkesmenn,
4. utnevnte og konstituerte dommere og ansatte ved domstolene,
5. ansatte ved påtalemyndigheten, i politiet og kriminalomsorgen og personer som er tildelt begrenset politimyndighet,
6. ansatte i Justisdepartementet, Politidirektoratet og Domstoladministrasjonen<sup>1</sup> og dens styre,
7. ansatte og studenter ved Politihøgskolen og Fængselskolen,
8. praktiserende advokater og advokatfullmektiger,
9. kommunens administrasjonssjef (medlemmene av kommunerådet i kommuner med et parlamentarisk styringssystem) og andre kommunale tjenestemenn som tar direkte del i forberedelsen eller gjennomføringen av valget.

0 Endret ved lover 14 juni 1985 nr. 71, 23 juni 1995 nr. 34, 14 des 2001 nr. 98 (ikr. 1 jan 2002 iflg. res. 14 des 2001 nr. 1416), 15 juni 2007 nr. 38 (ikr. 1 juli 2007 iflg. res. 15 juni 2007 nr. 654), 25 juni 2010 nr. 47.

1 Se kap. 1 A.

**§ 72.** Utelukket fra valg på grunn av vandel er:

1. den som er idømt ubetinget fængselsstraff i mer enn ett år,
2. den som er idømt forvaring eller særreaksjoner etter straffeloven<sup>1</sup> § 40 eller §§ 62 til 65,
3. den som er idømt ubetinget fængselsstraff i ett år eller mindre, og det ved valgperiodens start er mindre enn 15 år siden dommen var rettskraftig,<sup>2</sup>
4. den som er idømt betinget fængselsstraff, og det ved valgperiodens start er mindre enn 10 år siden dommen var rettskraftig,<sup>2</sup>
5. den som er idømt eller har vedtatt bøtestraff for et forhold som etter loven kan medføre fængsel i mer enn ett år, og det ved valgperiodens start er mindre enn 10 år siden dommen var rettskraftig eller vedtakelsen,
6. den som har fått betinget påtaleunntatelse<sup>3</sup> eller domsutsettelse<sup>4</sup> for et forhold som etter loven kan medføre fængsel i mer enn ett år, og det ved valgperiodens start er mindre enn 10 år siden avgjørelsen var rettskraftig.<sup>2</sup>

Dom på samfunnsstraff<sup>5</sup> medfører utelukkelse etter første ledd nr. 1 eller 3, avhengig av lengden av den subsidiære fængselsstraffen. Ved delvis betinget fængselsstraff vurderes hver del for seg etter første ledd.

0 Endret ved lover 17 juli 1925 nr. 6, 21 juni 1963 nr. 5, 14 juni 1985 nr. 71, 6 des 1991 nr. 80, 23 juni 1995 nr. 34, 15 juni 2001 nr. 62 (ikr. 1 nov 2002 iflg. res. 7 mai 2002 nr. 421), 15 juni 2007 nr. 38 (ikr. 1 juli 2007 iflg. res. 15 juni 2007 nr. 654), 19 juni 2015 nr. 65 (ikr. 1 okt 2015).

1 Lov 20 mai 2005 nr. 28.

2 Se strpl. § 50.

3 Jf. strpl. § 69.

4 Jf. strl. 2005 §§ 60 og 61.

5 Jf. strl. 2005 kap. 8.

**§ 73.** Kommunen skal kontrollere at ingen velges i strid med §§ 70-72.

For kontroll etter § 72 kan det foretas vandelsvurdering etter reglene i politiregisterloven<sup>1</sup> § 45.

0 Endret ved lover 14 juni 1985 nr. 71, 23 juni 1995 nr. 34, 15 juni 2007 nr. 38 (ikr. 1 juli 2007 iflg. res. 15 juni 2007 nr. 654), 21 juni 2013 nr. 82 (ikr. 1 juli 2014 iflg. res. 27 sep 2013 nr. 1132 som endret ved res. 13 des 2013 nr. 1449).

1 Lov 28 mai 2010 nr. 16.

**§ 74.** En person kan kreve seg fritatt fra valg dersom helsetilstand eller andre særlige grunner tilsier det, eller vedkommende har vært medlem av et utvalg av lagrettemedlemmer eller meddommere i to perioder tidligere.

Avgjørelse om fritak treffes av kommunen.

0 Endret ved lover 22 mai 1981 nr. 27, 1 mars 1985 nr. 3, 14 juni 1985 nr. 71, 27 juni 1986 nr. 48, 23 juni 1995 nr. 34, 14 des 2001 nr. 98 (ikr. 1 jan 2002 iflg. res. 14 des 2001 nr. 1416), 15 juni 2007 nr. 38 (ikr. 1 juli 2007 iflg. res. 15 juni 2007 nr. 654).

**§ 75.** De fritak for å overta ombud som er gitt i andre lover, gjelder ikke for vervet som lagrettemedlem eller meddommer.

0 Endret ved lover 22 mai 1981 nr. 27, 1 mars 1985 nr. 3, 14 juni 1985 nr. 71, 27 juni 1986 nr. 48, 23 juni 1995 nr. 34, 14 des 2001 nr. 98 (ikr. 1 jan 2002 iflg. res. 14 des 2001 nr. 1416), 15 juni 2007 nr. 38 (ikr. 1 juli 2007 iflg. res. 15 juni 2007 nr. 654).

**§ 76.** Når et utvalgsmedlem dør eller flytter fra kommunen, skal kommunens administrasjonssjef slette vedkommende fra utvalget. Det samme gjelder dersom vedkommende ikke oppfyller valgbarhetsvilkårene etter §§ 70-72. Utvalgsmedlem som flytter til en annen kommune i sognet, overføres til fortegnelsen for den nye kommunen. Bestemmelsen i § 73 annet punktum<sup>1</sup> gjelder tilsvarende.

Den som er kommet i en situasjon som nevnt i § 74 første ledd, kan kreve seg slettet fra utvalget.

Den som mener seg urettmessig innført eller ikke innført i et utvalg, eller som mener seg urettmessig slettet eller nektet slettet fra et utvalg, kan påklage avgjørelsen til den domstolen som fortegnelsen gjelder. Domstolen treffer sin avgjørelse ved kjennelse.

Endelig beslutning om sletting etter paragrafen her meddeles domstolen uten opphold.

0 Endret ved lover 14 juni 1985 nr. 71, 15 juni 2007 nr. 38 (ikr. 1 juli 2007 iflg. res. 15 juni 2007 nr. 654), 25 juni 2010 nr. 47, 21 juni 2013 nr. 82 (ikr. 1 juli 2014 iflg. res. 27 sep 2013 nr. 1132 som endret ved res. 13 des 2013 nr. 1449).

1 Dvs. annet ledd.

**§ 77.** Kongen kan gi forskrift om at Domstoladministrasjonen<sup>1</sup> hvert halvår skal kontrollere om medlemmene av utvalgene av lagrettemedlemmer og meddommere og skjønnsmedlemmer er innført i fortegnelsen i strid med § 72, herunder om adgang for Domstoladministrasjonen til å begjære vandelsvurdering etter reglene i politiregisterloven § 45.

0 Opphevet ved lov 22 mai 1981 nr. 24, tilføyd igjen ved lov 15 juni 2007 nr. 38 (ikr. 1 juli 2007 iflg. res. 15 juni 2007 nr. 654), endret ved lov 21 juni 2013 nr. 82 (ikr. 1 juli 2014 iflg. res. 27 sep 2013 nr. 1132 som endret ved res. 13 des 2013 nr. 1449).

1 Se kap. 1 A.

**§ 78.** Når retten finner at noen med urette er innført i fortegnelsen eller skulle vært slettet etter § 76, skal domstolen av eget tiltak slette vedkommende fra fortegnelsen. Retten kan i den forbindelse begjære at det foretas vandelsvurdering etter reglene i politiregisterloven<sup>1</sup> § 45. Beslutningen kan bringes inn for overordnet domstol. Kommunen varsles om slettingen.

0 Opphevet ved lov 22 mai 1981 nr. 24, tilføyd igjen ved lov 15 juni 2007 nr. 38 (ikr. 1 juli 2007 iflg. res. 15 juni 2007 nr. 654), endret ved lov 21 juni 2013 nr. 82 (ikr. 1 juli 2014 iflg. res. 27 sep 2013 nr. 1132 som endret ved res. 13 des 2013 nr. 1449).

1 Lov 28 mai 2010 nr. 16.

**§ 79.** Etter anmodning fra en domstol, kommune eller fylkeskommune skal politiet gi opplysning om siktelse, tiltale eller dom mot personer som er aktuelle ved valg av lagrettemedlemmer, meddommere, skjønnsmedlemmer eller jordskiftemeddommere. Dersom det er gitt opplysning om siktelse eller tiltale, skal det også gis underretning om sakens avgjørelse.

0 Opphevet ved lov 15 juni 2007 nr. 38 (ikr. 1 juli 2007 iflg. res. 15 juni 2007 nr. 654), tilføyd igjen ved lov 21 juni 2013 nr. 82 (ikr. 1 juli 2014 iflg. res. 27 sep 2013 nr. 1132 som endret ved res. 13 des 2013 nr. 1449).

§ 80. (Opphevet ved lov 15 juni 2007 nr. 38 (ikr. 1 juli 2007 iflg. res. 15 juni 2007 nr. 654).)

§ 81. (Opphevet ved lov 15 juni 2007 nr. 38 (ikr. 1 juli 2007 iflg. res. 15 juni 2007 nr. 654).)

§ 82. (Opphevet ved lov 15 juni 2007 nr. 38 (ikr. 1 juli 2007 iflg. res. 15 juni 2007 nr. 654).)

§ 83. (Opphevet ved lov 15 juni 2007 nr. 38 (ikr. 1 juli 2007 iflg. res. 15 juni 2007 nr. 654).)

§ 84. (Opphevet ved lov 15 juni 2007 nr. 38 (ikr. 1 juli 2007 iflg. res. 15 juni 2007 nr. 654).)

§ 84a. (Opphevet ved lov 15 juni 2007 nr. 38 (ikr. 1 juli 2007 iflg. res. 15 juni 2007 nr. 654).)



## SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes  
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12  
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no  
www.svk.no

### SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Stig Ulvang Enhetsleder: Stig Ulvang, tlf. 78 97 74 93	Dato: 08.06.2016
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører:	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Valgkomiteen	011/16	13.06.2016

## VALG AV STYREMEDLEMMER TIL SØR-VARANGER UTVIKLING AS

### Vedlagte dokumenter:

v 1.2 Omstillingsplan Sør-Varanger  
STIFTELSESMØTE SØR-VARANGER UTVIKLING AS

### Kort sammendrag:

I tråd med forslag til omstillingsplan for Sør-Varanger kommune 2016 – 2022, legges det opp til at kommunestyret som stifter og generalforsamling velger styreleder, styremedlemmer med vara og eventuelt revisor til Sør-Varanger utvikling AS.

### Faktiske opplysninger:

Under forutsetning av at kommunestyret vedtar foreslått organisasjonsmodell i forslag til omstillingsplan for Sør-Varanger 2016-2022 (jfr eget saksframlegg), foreslår rådmannen som en oppfølging av vedtaket at det opprettes et kommunalt aksjeselskap, Sør-Varanger utvikling AS, som skal ha til formål å gjennomføre omstillingsarbeidet i tråd med vedtatt omstillingsplan og årlige handlingsplaner (jfr eget saksframlegg).

Rådmannen tar sikte på at stiftelsesmøtet skjer i forbindelse med avvikling av kommunestyremøtet den 15. juni 2016.

I forslag til omstillingsplan står det:

*Styreleder bør komme fra næringslivet ( gjerne utenfra), og et godt sammensatt styre på 5 til 7 personer (gjern med flertall fra næringslivet). Ordfører og rådmann er observatør, sammen med Finnmark fylkeskommune og Innovasjon Norge Finnmark*

Med forbehold om kommunestyrets tilslutning, vil vedtektene for selskapet legge opp til at det er kommunestyret som generalforsamling som skal oppnevne alle styremedlemmene inkludert leder og nestleder, en 1 fast møtende vara og revisor.

Forslag til vedtekter åpner for 5 – 7 styremedlemmer totalt, og en fast møtende vara.

Vedtektene vil ikke ha egne bestemmelser om funksjonstid for styremedlemmene.

Hvert kjønn skal være representert med minst 40 %.

#### **Kommuneplanens hovedmål:**

*Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.*

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Folkehelse:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Kostnader knyttet til styret vil ikke belaste kommunens budsjett, men finansieres av omstillingsbevilgningen.

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

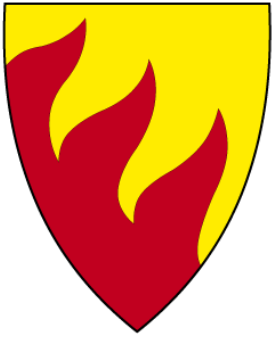


**Alternative løsninger:**

**Forslag til innstilling:**

Nina Bordi Øvergaard  
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -



# Omstillingsplan 2016–2022

## Sør-Varanger kommune



*Versjon: 1.2 - 2.juni 2016*

**Behandlet av styringsgruppa: 2. juni 2016**

**Vedtatt av kommunestyret: xx. juni 2016**

## Innholdsfortegnelse

<b>1. Bakgrunn for omstillingsarbeidet .....</b>	<b>3</b>
1.1 Bakgrunn for omstillingsstatusen .....	3
1.2 Oppsummering av strategisk utviklingsanalyse og andre tiltak i strategi og forankringsfasen.....	4
1.3 Plandokumentet .....	6
1.4 Avgrensninger .....	6
<b>2. Visjon og mål for omstillingsarbeidet.....</b>	<b>7</b>
2.1 Visjon for omstillingsarbeidet.....	7
2.2 Hovedmål .....	7
2.3 Effektmål .....	8
<b>3. Innsatsområder .....</b>	<b>9</b>
3.1 Industri.....	10
3.1.1 Mål .....	10
3.1.2 Strategi.....	10
3.2 Opplevelsesnæring i verdensklasse.....	12
3.2.1 Mål .....	12
3.2.2 Strategi.....	12
3.3 Økt verdiskaping i grenseområdet Norge-Russland-Finland .....	14
3.3.1 Mål .....	14
3.3.2 Strategi.....	14
3.4 Barentshavet som utviklingsressurs .....	15
3.4.1 Mål .....	15
3.4.2 Strategi.....	15
3.5 Etablererkultur og attraktivitet.....	16
3.5.1 Mål .....	16
3.5.2 Strategi.....	16
3.6 Andre prosjekter .....	17
3.6.1 Mål .....	17
3.6.2 Strategi.....	17
<b>4. Organisering av omstillingsarbeidet.....</b>	<b>18</b>
4.1 Beskrivelse av omstillingsorganisasjonen .....	18
<b>5. Ressursinnsats og finansiering .....</b>	<b>20</b>
5.1 Overordnet finansiering .....	20
5.2 Ressurser fordelt på innsatsområder .....	21
<b>Vedlegg.....</b>	<b>23</b>
1. Kommunikasjonsstrategi.....	23

# 1. Bakgrunn for omstillingsarbeidet

## 1.1 Bakgrunn for omstillingsstatusen

I november 2015 ble Sydvaranger Gruve AS slått konkurs, og 422 arbeidsplasser gikk tapt. Sydvaranger Gruve AS var den viktigste private sysselsetteren i Sør-Varanger.

I tillegg opplever Sør-Varanger en situasjon der handelstrafikken og kjøp av andre tjenester fra Russland på grunn av sviktende russisk økonomi og valutakurs har gått drastisk ned i 2015 og 2016, samtidig som internasjonale sanksjoner mot Russland legger begrensninger på handel med varer til olje- og gassnæring. Dette bidrar til å forsterke en allerede vanskelig situasjon.

Den første malmlasten fra Sør-Varanger ble skipet ut i 1910. Gruvedriften ga kommunen sterk vekst, og i 1939 hadde virksomheten 1850 ansatte. Etter andre verdenskrig lå virksomheten nede, men utover på 1950-tallet ble verket gjenreist med staten som største eier. På midten av 1970 tallet hadde virksomheten over 1500 ansatte. I 1997 ble AS Sydvaranger nedlagt etter at Stortinget i 1996 vedtok å ikke gi ytterligere statsstøtte.

Folketallet i Sør-Varanger vokste i denne perioden fra knappe 2.000 i år 1900 til nesten 10.000 ved utbruddet av andre verdenskrig. Midt på 1970-tallet var folketallet steget til knappe 11.000, for så å synke i årene framover. Pr i januar 2016 hadde kommunen 10.227 innbyggere.

Utover på 2000-tallet ble det på ny aktivitet i gruvevirksomheten i Sør-Varanger. Sydvaranger Gruve AS ble etablert for å rehabilitere gruve, jernbane og fabrikker, og startet produksjon av høyverdig jernmalmkonsentrat. Selskapet var et norsk, heleid datterselskap av Northern Iron Ltd. som ble børsnotert i Australia desember 2007. Etter en hektisk etableringsfase ble gruedrifta startet opp i mai 2009, med første utskipning av 70.000 tonn jernmalmkonsentrat i november samme år.

Grunnet lav verdensmarkedspris på jernmalmkonsentrat klarte ikke virksomheten å oppnå lønnsom drift, og den 18. november 2015 meldte Sydvaranger Gruve AS seg konkurs til Skifteretten.

Finnmark fylkeskommune inngikk avtale med Norconsult om gjennomføring av samfunnsmessig konsekvensanalyse. I tillegg til å belyse konsekvensene av konkursen ved Sydvaranger Gruve AS, belyser analysen også konsekvensene av de pågående handelsrestriksjonene mellom Russland og Norge, den generelle nedgangen i russisk økonomi og rubelens svekkelse.

Konsekvensanalysen (datert 23. mars 2016) estimerer det potensielle tapet av arbeidsplasser totalt sett, inkludert ringvirkningene, til å være om lag 730 arbeidsplasser i Sør-Varanger

kommune. Dette tallet er identisk med konsekvensen for Øst-Finnmark idet bortfallet av de innkjøp gruveselskapet hadde i Øst-Finnmark rammet Sør-Varanger fullt ut.

Sysselsettingsmessig konsekvens av konkursen i gruveselskapet er en nedgang i sysselsettinga i Sør-Varanger på 12,9 %.

I tillegg kommer effekter som følge av nedgang i handelstrafikken fra Russland og redusert aktivitet innen petroleumsnæringen. Dette er faktorer som påvirker sysselsettingsutviklingen i Sør-Varanger negativt, og må tas hensyn til i omstillingsarbeidet.

I starten av april 2016 ble det kjent at selskap kontrollert av Tschudi-gruppen hadde kjøpt konkursboet, med langsiktig målsetting om oppstart av gruvevirksomhet. Dette representerer en interessant mulighet for Sør-Varanger, men omstillingsbehovet vurderes som uendret.

## 1.2 Oppsummering av strategisk utviklingsanalyse og andre tiltak i strategi og forankringsfasen

Analysen "Strategisk utviklingsanalyse Sør-Varanger kommune 2016" datert 25. mai 2016 beskriver Sør-Varanger kommune i regionalt perspektiv, komparative fortrinn for næringsutvikling i kommunen, utviklingsmuligheter rundt eksisterende næringsliv og kommunens rolle som tilrettelegger.

I arbeidet med den strategiske utviklingsanalysen er det gjennomført 41 intervjuer med til sammen 46 personer fra næringsliv, den politiske og administrative ledelsen i kommunen samt en del eksterne ressurspersoner med kjennskap til kommunen. I tillegg er det gjennomført to folkemøter.

Det første folkemøte ble gjennomført 21. april, og hadde ca 165 deltagere. Møtet var et åpent informasjonsmøte om omstillingsarbeidet i Sør-Varanger. På møtet ble foreløpig omstillingssøknad presentert og diskutert, samt at Tschudi presenterte sine planer for nye Sydvaranger AS og Norconsult presenterte konsekvensanalysen.

Det andre folkemøtet ble gjennomført den 12. mai. Også dette var et åpent informasjonsmøte. I møtet ble utkast til strategisk utviklingsanalyse og utkast til omstillingsplan presentert og gjennomgått av Proneo. Det ble dessuten gjennomført et gruppearbeid for å få innspill til handlingsplanen for det første året. Møtet hadde ca. 60 deltagere, hvorav halvparten deltok på gruppearbeidet.

### Den strategiske utviklingsanalysen – utfordringer:

På grunn av beliggenhet er Sør-Varanger sin egen bo- og arbeidsmarkedsregion med om lag 5 500 sysselsatte. Dette, sammen med at sysselsettingen i Sør-Varanger har vært svært avhengig av gruedriften, gjør kommunen ekstra sårbar.

Å gå fra å være et samfunn med en stor hjørnesteinsbedrift til å få et enda større mangfold av mindre bedrifter som bidrar til sysselsetting, er en omstilling som man vet tar tid og som krever mye holdningsskapende arbeid. Dette må man ha forståelse for, samtidig som et omstillingsarbeid i praksis er nødt til å levere resultater fra dag 1 for å sikre nødvendig legitimitet. Denne balansegangen må også være en sentral del av kommunikasjonen i omstillingsarbeidet.

#### Den strategiske utviklingsanalysen – muligheter:

Mulighetene i Sør-Varanger fremstår som store. Et omstillingsarbeid må baseres på de fortrinn kommunen har. Det finnes flere åpenbare muligheter i Sør-Varanger som kan utnyttes i omstillingsarbeidet. Det som i utgangspunktet fremstår som de mest interessante mulighetene er:

- Naturgitte muligheter knyttet til utnyttelse av Barentshavet og reiseliv
- Lang industrierfaring og –kompetanse
- Et levende næringsliv med utviklingspotensial også innenfor andre sektorer
- En geografisk beliggenhet som muliggjør en satsing på Sør-Varanger som logistikknutepunkt

Utviklingsanalysen foreslår følgende prioriterte innsatsområder for omstillingsarbeidet i Sør-Varanger:

- Industri
- Opplevelsesnæring i verdensklasse
- Økt verdiskaping i grenseområdet Norge-Russland-Finland
- Barentshavet som utviklingsressurs
- Etablererkultur og attraktivitet

Det siste innsatsområdet anbefales å være et bransjeuavhengig satsingsområde som både støtter opp under de fire andre innsatsområdene, men også fanger opp sektorer som ikke faller naturlig inn under de fire innsatsområdene.

Omstillingsplanen følger i all hovedsak utviklingsanalysens anbefalinger.

I den foreløpige søknaden, innsendt KMD 30.mars 2016, ble det gjort en innledende prioritering av fem innsatsområder og ett støtteområde. I løpet av arbeidet med utviklingsanalysen, ser en at de opprinnelige prioriteringene står seg godt, med enkelte spissinger og konkretiseringer. Blant annet anføres det at kompetanse som eget innsatsområde er tatt ut, og at det i stedet er lagt inn kompetanse som strategi innen de andre innsatsområdene.

For å sikre at omstillingsarbeidet i Sør-Varanger også kan fange opp og bidra til utvikling av arbeidsplasser utenom de mer bransjespesifikke innsatsområdene er det lagt opp til et sjette innsatsområde – Andre prosjekter.

### 1.3 Plandokumentet

Formålet med omstillingsplanen er å utvikle et plangrunnlag som begrunner og prioriterer bruken av de ekstraordinære midler som kanaliseres gjennom omstillingsstatusen.

Omstillingsplanen er utarbeidet parallelt med og i etterkant av strategisk utviklingsanalyse. Forankring av planen og dens prioriteringer er dermed forankret i samme prosess som strategisk utviklingsanalyse. Plangrunnlaget ble utviklet i perioden april til mai 2016.

Omstillingsplanen har et tidsperspektiv på 6 år, fra juli 2016 til juli 2022. Omstillingsplanen beskriver situasjonen forut for omstillingssøknaden og bakgrunnen for omstillingsbehovet, målene for omstillingsarbeidet og de prioriterte innsatsområder. Innsatsområdene gir uttrykk for satsingsområder eller veivalg for å nå målsettingene.

Omstillingsplanen er vedtatt av kommunestyret i Sør-Varanger kommune.

Det skal utarbeides årlige handlingsplaner, som også skal vedtas av kommunestyret.

### 1.4 Avgrensninger

Forvaltning av omstillingsmidlene reguleres av Forskrift for de distrikts- og regionalpolitiske virkemidlene over statsbudsjettets kapittel 551 post 60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling.

Prosjekter innenfor tradisjonell jord- og skogbruksdrift som kan tildeles støtte av det ordinære virkemiddelapparatet med midler fra jordbruksavtalen kan normalt ikke tildeles omstillingsmidler.

Omstillingsarbeidet er et ekstraordinært næringsutviklingsarbeid, og de forventede resultater av prosjekter og tiltak som støttes av omstillingsmidlene skal materialiseres i form av arbeidsplasser. Det betyr igjen at prosjekter med annen målsetting enn arbeidsplasser vanskelig kan prioriteres. Unntaket er kompetanseutviklingstiltak eller tiltak med effekter innen utvikling av etablererkultur som nevnt i innsatsområdenes strategier.

## 2. Visjon og mål for omstillingsarbeidet

Omstillingsperioden vil vare i seks år fra 1. juli 2016 til 30. juni 2022. Sør-Varanger kommune skal i omstillingsperioden arbeide for å erstatte tapte arbeidsplasser etter konkursen i Sydvaranger Gruve AS inkludert ringvirkninger, samt tapte arbeidsplasser som følge av nedgang i handelstrafikken fra Russland og redusert aktivitet innen petroleumsnæringen.

Dette skal skje gjennom et bredt engasjement fra befolkningen, næringslivet i kommunen, stat og fylkeskommunen.

### 2.1 Visjon for omstillingsarbeidet

Analysene i forprosjektfasen viser et næringsliv med vekstpotensial. Utfordringen ligger i å realisere dette potensialet gjennom å bidra til å utløse vekstkraften. Omstillingsplanen ivaretar den helhetlige tenkningen som trengs for visjonen:

#### *Et attraktivt lokalsamfunn i vekst*

### 2.2 Hovedmål

Bidra til å utvikle og sikre utvikle 300 arbeidsplasser i Sør-Varanger i løpet av 6 år. I tillegg skal omstillingsarbeidet bidra til økt robusthet i næringslivet.

Periodisert og fordelt på innsatsområder vil målet se slik ut:

Prioriterte innsatsområder/år:	2016/2017*	2018	2019	2020	2021	2022	Sum
Industri	20	20	25	25	25	10	<b>125</b>
Opplevelsesnæring <del>en</del> i verdensklasse	10	15	15	15	15	5	<b>75</b>
Økt verdiskaping i grenseområdet Norge-Russland-Finland	6	6	6	6	3	3	<b>30</b>
Barentshavet som utviklingsressurs	8	8	12	12	6	4	<b>50</b>
Etablererkultur og attraktivitet	-	-	-	-	-	-	-
Andre prosjekter	3	3	4	4	3	3	<b>20</b>
<b>Sum arbeidsplasser pr år</b>	<b>47</b>	<b>52</b>	<b>62</b>	<b>62</b>	<b>52</b>	<b>25</b>	<b>300</b>

\*2016 og 2017 slått sammen og Handlingsplan for 1.år dekker samme periode.

Arbeidsplassene skal måles via innrapportering fra enkeltprosjekter ved hjelp av prosjektlederrapporten. Prosjektlederrapporten er en del av prosjektleders sluttrapport til leder for omstillingsarbeidet. Det er altså de arbeidsplasser omstillingsarbeidet bidrar til å sikre og skape, gjennom å støtte enkeltprosjekter, som skal regnes med.

Innenfor hvert enkelt innsatsområde er det beskrevet delmål.



## 2.3 Effektmål

Den direkte effekten av omstillingsarbeidet vil være realiseringen av hovedmålet på 300 nye arbeidsplasser.

Dette vil legge grunnlaget for ny vekst og optimisme, det vil føre til kompetanseutvikling og økt bolyst. Sør-Varanger vil bli mer attraktivt for etablering av nye bedrifter og legge grunnlaget for netto innflytting.

For å se på hvordan Sør-Varanger utvikler seg legges det opp til å følge utviklingen innen utvalgte, målbare områder:

### Generelle effektmål

- Befolkningsutvikling og demografi

### Konkrete effektmål

- Vekst i private arbeidsplasser og økning i omsetning
- Høyere etablererfrekvens
- Økning i antall nyetableringer
- Økning i andel lønnsomme foretak

Disse effektmålene skal måles årlig ved å innhente data fra SSB med hensyn på befolkningsutvikling, demografi og økonomisk utvikling i lokale bedrifter. I tillegg skal årlige data fra NHOs Nærings NM og Kommune NM vektlegges.

En ønsker å legge opp til raskt å kunne korrigere strategi underveis i omstillingsarbeidet. Kunnskap om de ulike effektene av omstillingsarbeidet vil utvikles løpende, blant annet gjennom å foreta ulike målinger underveis.

### 3. Innsatsområder

Forslag til enkelttiltak/prosjekter for hvert innsatsområde beskrives i årlige handlingsplaner.

Under hvert enkelt innsatsområde er det angitt strategier, benevnt med bokstav (A til X) og navn. Disse finnes også igjen under de enkelte innsatsområder i Handlingsplanen.

Omstillingsprogrammet vil gjennomgående og innenfor alle innsatsområder, arbeide for å utvikle møteplasser, stimulere til økt samarbeid og være diskusjonspartner og pådriver for næringslivet i Sør-Varanger.

Å prioritere innsatsområder i en såpass tidlig fase vil alltid være en balansegang mellom å forsøke å stake ut en langsiktig kurs for hele omstillingsarbeidet, samtidig som man gir nødvendig rom for å kunne gjøre andre prioriteringer underveis i perioden.

Et vellykket omstillingsarbeid må være fundert på strategisk, langsiktig tenking. Samtidig vet en at mange forutsetninger for næringsutvikling kan endre seg dramatisk bare på få år. Det er derfor viktig at omstillingsarbeidet er fleksibelt, tar tak i muligheter man i dag ikke overskuer og fatter nødvendige beslutninger underveis, samtidig som man ha et langsiktig fokus.

### 3.1 Industri

Sør-Varanger har et rikt og allsidig næringsliv. Industri, kulturnæring, bergverk, handel, bygg- og anlegg, logistikkvirksomhet, sjømat, fiskeri og grenseoverskridende næringssamarbeid er næringer med betydelig aktivitet og vekstpotensial.

Det som framheves som komparativt fortrinn er allikevel Sør-Varangers lange industritradisjoner, industrierfaringen og industrikompetansen. Å støtte opp om industribedriftene og bygge videre på den industrien som finnes i kommunen, inkludert bergverk og bygg- og anleggsnæring, vil bli sentralt i omstillingsarbeidet.

Med bakgrunn i særegen lokal kompetanse og nettverk, naturgitte fortrinn, og internasjonale trender vil dette innsatsområdet kunne bidra til innovasjoner innen produkt, marked, distribusjon og organisasjon som igjen vil skape grunnlag for høyere effektivitet, økt markedsfokus, bedre lønnsomhet, økt bærekraft og sysselsettingsvekst i industrien i Sør-Varanger.

Lokal industri peker selv på kompetanseutvikling, nettverksbygging og samarbeid som viktige faktorer for videre utvikling.

Innovasjoner kan resultere i både knoppskytinger (nye bedrifter), nye forretningsområder i eksisterende bedrifter eller effektivisering for økt lønnsomhet.

#### 3.1.1 Mål

Minimum **125 nye arbeidsplasser** i industrien i Sør-Varanger innen 2022.

Periodisert vil målet se slik ut:

	2016/2017	2018	2019	2020	2021	2022	Sum
Industri	20	20	25	25	25	10	<b>125</b>

Delmål:

- 6 nye industribedrifter i perioden gjennom knoppskyting
- 4 nyetablerte industribedrifter
- 25 bedriftsutviklingsprosjekter med utgangspunkt i eksisterende industribedrifter i perioden

#### 3.1.2 Strategi

- A. **Proaktivt arbeid.** Proaktivt arbeid mot industrien for å høyne ambisjoner, avdekke utviklingspotensial og mulige knoppskytinger samt identifisere utviklingsprosjekter
- B. **Bedriftsrettede tiltak.** Støtte ulike bedriftsrettede tiltak med utgangspunkt i ideer fra bedriftene

- C. **Nettverk og klynger.** Økt konkurransekraft gjennom å bidra til å utvikle og holde liv i samhandlingsarenaer for lokal industri samt etablere relevante nettverk med eksterne nærings- og kompetansemiljø
- D. **Kompetanse.** Bistå eksisterende/ny industri i å avdekke behov og etterspørre kunnskap og kompetansehevende tiltak samt initiere og gjennomføre ulike tiltak

Strategi B Bedriftsrettede tiltak vil også kunne ha et betydelig fokus mot nyetablerere innen industri

### 3.2 Opplevelsesnæring~~er~~ i verdensklasse

Basert på sitt unike fortrinn – beliggenheten, men også god infrastruktur, et godt servicetilbud, attraktive opplevelsestilbud, sitt særegne kunst- og kulturmiljø og profesjonelle aktører skal opplevelsesnæringen i Sør-Varanger utvikles videre til å bli en verdenskjent helårlig reiselivsdestinasjon med kunst- og kulturproduksjon i verdensklasse.

Masterplan for reiselivsutvikling Sør-Varanger mot 2025 er utarbeidet. Planen har status som kommunal sektorplan og er et overordnet og helhetlig rammeverk for utviklingen av Sør-Varanger som reisemål. Masterplanen er godt forankret i lokal opplevelsesnæring.

Masterplanen og dens målsettinger og anbefalinger legges til grunn for innsatsområdet. Omstillingsarbeidet skal befatte seg med utviklingsrelaterte oppgaver utledet av masterplanen og ikke finansiering av driftsoppgaver eller investeringstiltak.

Kunst- og kulturmiljøet i sør Varanger kan betegnes som unikt, solid og med faglig høy kompetanse. Det produseres mer internasjonal kunst og kultur her enn noe annet sted i Norge. Dette styrker innsatsområdet.

Utvikling av kultur- og opplevelsesnæring og Sør-Varanger som opplevelsesarena vil ha helt klare styrker i forhold til å utvikle attraktivitet for Sør-Varanger som bo- og arbeidssted.

#### 3.2.1 Mål

Minimum **75 nye arbeidsplasser** i opplevelsesnæringen i Sør-Varanger innen 2022.

Periodisert vil målet se slik ut:

	2016/2017	2018	2019	2020	2021	2022	Sum
Opplevelsesnæring <del>er</del> i verdensklasse	10	15	15	15	15	5	<b>75</b>

Delmål:

- 6 nye bedrifter i omstillingsperioden
- 12 bedriftsutviklingsprosjekter med utgangspunkt i eksisterende bedrifter i perioden
- 6 fellesprosjekter gjennomført i perioden

#### 3.2.2 Strategi

E. **Posisjonering og kommunikasjon.** Styrke Sør-Varangers posisjon som internasjonalt reisemål

gjennom styrket kommunikasjons- og profileringsarbeid.

F. **Tilgjengelighet og kapasitet.** Bidra til å bedre reisemålets tilgjengelighet og til å øke kapasiteten på reisemålet

- G. **Ledelse.** Styrke ledelsen av reisemålet for å sikre god utvikling av samarbeidsrelasjoner og langsiktig strategisk tenkning.
- H. **Opplevelsesarena.** Bidra til å styrke sentrum som opplevelsesarena. Utnytte Hurtigrutas anløp som fortrinn enda bedre enn i dag.
- I. **Opplevelsesproduksjon.** Bedriftsrettede tiltak knyttet til utvikling av nye og videreutvikling av eksisterende opplevelsesprodukter.
- J. **Kunst- og kulturproduksjon.** Bedriftsrettede tiltak knyttet til utvikling av nye og videreutvikling av eksisterende kulturprodukter,
- K. **Kompetanse.** Bistå opplevelsesnæring i å avdekke behov og etterspørre kunnskap og kompetansehevende tiltak samt initiere og gjennomføre ulike tiltak

Strategi I Opplevelsesproduksjon og J Kulturproduksjon vil også kunne ha et betydelig fokus mot nyetablerere innen opplevelsesnæring

### 3.3 Økt verdiskaping i grenseområdet Norge-Russland-Finland

Lokal kompetanse og nettverk knyttet til grenseoverskridende handel og samarbeid med Russland og Finland er framhevet som et komparativt fortrinn for Sør-Varanger. I tillegg gjør beliggenheten at Sør-Varanger har tilgang til et marked på omkring 1 million mennesker.

Innsatsområdet har betydelig potensial, selv om vestlige sanksjoner og svak rubel har redusert aktiviteten betydelig de siste årene. Det antas at disse storpolitiske utfordringene kan møtes ved å utnytte beliggenheten i forhold til Russland på andre måter, for eksempel gjennom å bringe Russland til Sør-Varanger.

#### 3.3.1 Mål

Minimum **30 nye arbeidsplasser** knyttet til verdiskaping i grenseområdet Norge-Russland-Finland i Sør-Varanger innen 2022. Periodisert vil målet se slik ut:

	2016/2017	2018	2019	2020	2021	2022	Sum
Økt verdiskaping i grenseområdet Norge-Russland-Finland	6	6	6	6	3	3	<b>30</b>

Delmål:

- 6 grenseoverskridende bedriftssamarbeid etablert i perioden
- 3 norske bedrifter etablert i Russland i perioden
- 6 utviklingsprosjekter gjennomført i perioden
- Konkret eksempel på å trekke Russland til Norge etablert

#### 3.3.2 Strategi

- L. **Kompetanse – partnerskap - nettverk.** Bistå næringslivet i å avdekke behov og etterspørre kunnskap og kompetansehevende tiltak samt bistå i å finne partnere og etablere/drive relevante nettverk på tvers av bransjer.
- M. **Bedriftsrettede tiltak.** Støtte ulike grenseoverskridende, bedriftsrettede tiltak med utgangspunkt i ideer fra bedriftene.
- N. **Trekke Russland til Norge.** Støtte ulike prosjekter og tiltak som bidrar til å utnytte beliggenheten til Russland uten å bevege seg over landegrenser.

### 3.4 Barentshavet som utviklingsressurs

Innsatsområdet utnytter et av Sør-Varangers fortinn – geografisk beliggenhet. Barentshavet ligger i umiddelbar nærhet, de lokale fjordene er dype, relativt isfrie og godt skjermet for naturkreftene. Dette gir store muligheter for å utvikle og videreutvikle lokal næring basert innen offshorerelatert virksomhet, logistikk, omlasting-, transitt- og terminalvirksomhet.

Sør-Varanger har allerede en betydelig sjømatnæring. Kaldt, rent klima og langsom vekst er viktige komparative fortrinn for utvikling av næringa. I tillegg ligger det godt til rette for utvikling av fiskeri. Sistnevnte, og særlig kongekrabbe, er også viktige opplevelsprodukt for utvikling av opplevelsdestinasjonen Sør-Varanger.

#### 3.4.1 Mål

Minimum 50 nye arbeidsplasser knyttet til Barentshavet som utviklingsressurs i Sør-Varanger innen 2022. Periodisert vil målet se slik ut:

	2016/2017	2018	2019	2020	2021	2022	Sum
Barentshavet som utviklingsressurs	8	8	12	12	6	4	<b>50</b>

Delmål:

- 6 nye bedrifter i omstillingsperioden
- 6 bedriftsutviklingsprosjekter med utgangspunkt i eksisterende bedrifter i perioden
- Samhandlingsmodell-/arena for leverandørutvikling etablert og fungerende i løpet av perioden

#### 3.4.2 Strategi

- O. **Bedriftsrettede tiltak.** Støtte ulike bedriftsrettede tiltak med utgangspunkt i ideer fra bedriftene.
- P. **Kompetanse.** Bistå næringsaktørene i å avdekke behov og etterspørre kunnskap og kompetansehevende tiltak samt initiere og gjennomføre ulike tiltak.
- Q. **Rekruttering.** Bistå næringslivet i arbeidet med å sikre rekruttering til fiskerinæringen
- R. **Leverandørutvikling.** Støtte konkrete tiltak som bidrar til å øke andelen lokale leverandører knyttet til aktivitet i og i tilknytning til Barentshavet
- S. **23. konsesjonsrunde.** Utnytte mulighetene 23. konsesjonsrunde gir til å skape lokal næringsutvikling.

Strategi O Bedriftsrettede tiltak vil også kunne ha et betydelig fokus mot nyetablerere innen industri.



### 3.5 Etablererkultur og attraktivitet

Nesten hundre år med hjørnesteinsbedriften AS Sydvaranger har satt sine spor i lokalsamfunnet, også mentalt. Etablererkulturen i kommunen er lite utviklet, og det er i større grad en arbeidstakerkultur enn en arbeidsskaperkultur. Lokalsamfunnet er seg bevisst at dette ikke er holdninger man kan endre over natta – men at en allikevel må arbeide aktivt med å utvikle entreprenørielle holdninger og ferdigheter i Sør-Varanger.

I følge et langt på vei unisont næringsliv har Sør-Varanger kommune stort forbedringspotensial når det gjelder tilrettelegging for næringsutvikling.

#### 3.5.1 Mål

- Økt generell etablererkultur i Sør-Varanger
- Sør-Varanger skal være en attraktiv og relevant kommune for næringslivet å etablere, drive og utvikle bedrift i

Delmål:

- 5 gjennomførte tiltak/prosjekter som bidrar til å tilrettelegge for en sterk innovasjons- og entreprenørskapskultur i perioden
- Prosjekt næringsvennlig kommune gjennomført innen 2017

#### 3.5.2 Strategi

- T. Etablererkultur og ungdomssatsing.** Motivere til entreprenørskap og innovasjon gjennom hele oppvekstløpet. Engasjere og stimulere endringsagenter og kreative miljø. Utvikle entreprenørielle ferdigheter gjennom å initiere, legge til rette for og gjennomføre ulike kompetansehevende tiltak
- U. Attraktivitet.** Utvikle kommuneorganisasjonen til å bli mer næringsvennlig og markedsføre Sør-Varanger som en kommune som er attraktiv å drive næring i , attraktiv å arbeide i og attraktiv å bo i.

### 3.6 Andre prosjekter

Det legges til grunn at omstillingsarbeidet i Sør-Varanger kan bidra til etablering av arbeidsplasser også utenom innsatsområdene. Eventuelle prosjekter må da tilfredsstillende følgende kriterier:

- Prosjektene skal ha potensial utover levekårsbedrift, altså mer enn en ansatt
- Prosjektene skal ha lav risiko
- Prosjektene skal ikke oppfattes som kontroversielle i lokalmiljøet

Gründere og nyetablerere skal uavhengig av bransje motiveres og støttes opp under.

#### 3.6.1 Mål

Minimum **20 nye arbeidsplasser** innen innsatsområdet i Sør-Varanger innen 2022.

Periodisert vil målet se slik ut:

	2016/2017	2018	2019	2020	2021	2022	Sum
Andre prosjekter	3	3	4	4	3	3	<b>20</b>

Delmål:

- 1 ny bedrift årlig i perioden

#### 3.6.2 Strategi

- V. **Gründere og nyetablerere.** Støtte opp under konkrete bedriftsutviklingsprosjekter fra gründere og nyetablerere – uavhengig av bransje
- W. **Akkvisisjon.** Aktivt arbeide for å tiltrekke seg bedrifter som naturlig bør vurdere Sør-Varanger som aktuell lokalisering og som vil komplementere eksisterende næringsliv.
- X. **Etablert næringsliv.** Fange opp og utnytte utviklingsmuligheter som finnes i etablert næringsliv som ikke blir dekt av de andre innsatsområdene.

## 4. Organisering av omstillingsarbeidet

### 4.1 Beskrivelse av omstillingsorganisasjonen

Sør-Varanger kommune har i strategi- og forankringsfasen jobbet aktivt med å finne en optimal organisering av gjennomføringsfasen.

Følgende generelle faktorer er vektlagt i dette arbeidet:

- Behovet for å skape engasjement og involvering
- Behovet for at aktørene må ta ansvar for utviklingen
- Bevissthet omkring betydningen av roller og ansvar
- Økonomisk omfang
- Lokale forhold og rådende omstendigheter
- Praktiske hensyn - innleie kompetanse vs egne ansettelser, graden av kjøp av tjenester

I tillegg har Sør-Varanger kommune selv lagt følgende forutsetninger inn i arbeidet med organisering:

- En ønsker enkel organisering - ikke overorganisering
- En vil bygge på eksisterende ressurser og aktører dersom det er mulig
- Det legges opp til et tett samarbeid mellom kommunens politiske og administrative ledelse og omstillingsorganisasjonen
- Det er et klart ønske om å utvikle og bygge kompetanse lokalt
- Det er svært ønskelig at både kommunen og omstillingsorganisasjonen kan samspille med en næringspolitisk organisasjon
- Omstillingsarbeidet må involvere eksisterende utviklingsmiljø lokalt
- Omstillingsarbeidet må ha et avklart forhold til andre lokale utviklingsaktører
- Det er behov for å distansere omstillingsorganisasjonen fra kommunens administrasjon

Basert på dette ble det til utarbeidet to forslag til organisering:

1. Prosjektorganisering
2. Etablering av eget, kommunalt eid aksjeselskap

Styringsgruppen vedtok i møte den 13. mai å gå for aksjeselskapsmodellen. Det mest tungtveiende argumentet var at denne modellen ivaretar behovet for å distansere omstillingsarbeidet fra kommunens administrasjon. Derrest oppfattes det som viktig å velge en organisasjonsform næringslivet kjenner seg igjen i, og som på grunn av aksjeloven er svært tydelig på roller og ansvar i selskapets styre og administrasjon. Satt opp mot aksjeselskapsmodellen ble både kommunalt prosjekt og kommunalt foretak som organisasjonsform forkastet.

Det er derfor konkludert som følger:

- Det etableres et nytt selskap – gitt foreløpig navn SVU AS.
- Sør-Varanger kommune eier selskapet 100 %. Kommunestyret er generalforsamling.
- Styreleder bør komme fra næringslivet (gjærne utenfra), og et godt sammensatt styre på 5 til 7 personer (gjærne med flertall fra næringslivet). Ordfører og rådmann er observatør, sammen med Finnmark fylkeskommune og Innovasjon Norge Finnmark
- Selskapet rapporterer til kommunestyret.
- Omstillingsleder skal ansattes i SVU AS. Ansettes av styret.
- SVU AS driver omstillingsarbeidet på oppdrag fra eeneier Sør-Varanger kommune ihht inngått avtaleverk - innenfor den såkalte utvidete egenregi regelen (selger tjenester) Dermed er Lov om offentlige anskaffelser ivaretatt. Det er anledning til full kompensasjon for merverdiavgift i SVU AS.
- Sør-Varanger kommune eier omstillingsbevillingen - vedtar strategiplan og årlige handlingsplaner. Generalforsamlingen velger og avsetter styret.
- Bør ha et godt samspill med næringsforeningen, som spiller inn tiltak/prosjekter og holdes løpende orientert, gjærne som observatør i styret, og ellers jobber med næringspolitiske spørsmål.
- Selskapet bør kjøpe prosjektledertjenester lokalt hvis mulig.
- Selskapet må tilstrebe tett interaksjon med kommunal administrasjon, næringsliv og andre aktører.
- Selskapets administrasjon bør lokaliseres slik at en bidrar til å utvikle et bredt utviklingsmiljø i Sør-Varanger.

Det etableres et avtaleverk mellom SVU AS og Sør-Varanger kommune vedrørende omstillingsarbeidet. I dette avtaleverket inngår 2 avtaler:

1. Avtale mellom SVU AS og Sør-Varanger kommune om at SVU AS skal gjennomføre omstillingsarbeidet på vegne av kommunen
2. Avtale om at Sør-Varanger kommune kjøper omstillingstjenester fra SVU AS

Dersom det er aktuelt, kan det inngås egen avtale om at SVU AS leier rådgiver-tjenester fra kommunen.

Forholdet til kommunen:

- Omstillingsorganisasjonen operasjonaliserer årlige Handlingsplaner som igjen er avledet at Omstillingsplanen – og begge skal vedtas av kommunestyret
- Omstillingsorganisasjonen må samordne seg med andre tiltak og aktiviteter Sør-Varanger kommune jobber med – og dette arbeidet må kvalitetssikres gjennom å trekke kommunens administrative ledelse inn i omstillingsarbeidet.

## 5. Ressursinnsats og finansiering

### 5.1 Overordnet finansiering

Finansieringsplanen bygger på regjeringens forslag om 40 millioner i omstillingsmidler til Sør-Varanger, framlagt i revidert statsbudsjett 11. mai 2016.

Revidert statsbudsjett skal vedtas av Stortinget 17. juni 2017.

I tillegg er det lagt inn 4,2 millioner av de 5 millioner Kommunal- og moderniseringsdepartementet i desember 2015 innvilget til oppstart av omstillingsarbeidet i Sør-Varanger. 4,2 millioner av disse midlene kan i følge vedtak i Finnmark fylkeskommune, som administrerer bevillingen, disponeres av Sør-Varanger kommune.

Den lokale og regionale medfinansiering er noe usikker, men det forutsettes at Sør-Varanger kommune og Finnmark fylkeskommune bevilger henholdsvis 10 millioner og 6 millioner, til sammen 16 millioner, slik at total ramme blir 60,2 millioner.

Omstillingsprogrammet legger opp til følgende årlige budsjetttrammer og totalbudsjett:

Finansiør	Andel	Budsjettert ramme			SUM
		2016-2017*	2018-2021	2022*	
Staten/KMD	73,4 %	14 200 000	26 666 667	3 333 334	44 200 000
Finnmark fylkeskommune	10,0 %	1 500 000	4 000 000	500 000	6 000 000
Sør-Varanger kommune	16,6 %	2 500 000	6 666 666	833 333	10 000 000
<b>SUM</b>	<b>100 %</b>	<b>18 200 000</b>	<b>37 333 333</b>	<b>4 666 666</b>	<b>60 200 000</b>

\* Det er budsjettert med et halvt års drift i 2016. Første års handlingsplan vil dekke både 2016 og 2017. Inkludert i disse midlene ligger 4,2 MNOK bevilget av staten i 2015. Disse var satt av til de innledende fasene av omstillingsarbeidet og dette er inkludert i budsjettet for 2016.

\*\* Det er budsjettert med et halvt års drift i 2022.

## 5.2 Ressurser fordelt på innsatsområder

Årlige rammer og totalbudsjett:

Innsatsområde	Budsjett 2016-2017	Budsjett 2018-2021	Budsjett 2022	SUM	andel av ramme	andel av mål
Industri	kr 5 350 000	kr 12 320 000	kr 1 540 000	kr 19 210 000	33 %	42 %
Opplevelsesnæring	kr 3 080 000	kr 7 093 000	kr 887 000	kr 11 060 000	19 %	25 %
Verdiskaping i grenseområdet	kr 1 120 000	kr 2 613 000	kr 327 000	kr 4 060 000	7 %	10 %
Barentshavet	kr 2 430 000	kr 5 600 000	kr 700 000	kr 8 730 000	15 %	17 %
Etablererkultur og attraktivitet	kr 490 000	kr 1 120 000	kr 140 000	kr 1 750 000	3 %	-
Andre prosjekter	kr 490 000	kr 1 120 000	kr 140 000	kr 1 750 000	3 %	6 %
Sum prosjektmidler	kr 12 960 000	Kr 29 866 666	Kr 3 734 333	Kr 46 560 999		
Prosjektarbeid*	kr 1 620 000	kr 3 733 333	kr 466 667	kr 5 820 000	10 %	-
Administrasjon**	kr 1 620 000	kr 3 733 333	kr 466 667	kr 5 820 000	10 %	-
Sum prosjektarbeid og administrasjon	kr 3 240 000	kr 7 466 666	kr 933 332	kr 11 640 000		
<b>Sum</b>	<b>kr 16 200 000</b>	<b>kr 37 333 333</b>	<b>kr 4 666 666</b>	<b>kr 58 200 000</b>	100 %	100 %
Oppstartskostnader***	kr 2 000 000			<b>kr 2 000 000</b>		
<b>Sum inkl. oppstartskostnader</b>	<b>kr 18 200 000</b>	<b>kr 37 333 333</b>	<b>kr 4 666 666</b>	<b>kr 60 200 000</b>		

\*Prosjektrettet arbeid fra administrasjonen – initielt arbeid, prosjektutvikling og oppfølging av prosjekter. Anslått til 10 % av ramme

\*\*Administrasjonskostnad anslått til 10 % av ramme. Dekker drift og ledelse av omstillingselskapet, styrearbeid, rapportering, husleie og andre driftskostnader.

\*\*\* Blir tatt av de midlene (4,2 MNOK) som ble bevilget i forkant av omstillingsprosessen. Resterende beløp, 2,2 MNOK, går inn i de andre postene i budsjettet i 2016/2017.

Prosjekteiernes egenfinansiering samt eventuell annen finansiering i prosjektene kommer i tillegg. Det er et uttalt mål av omstillingsmidlene skal bidra til å utløse andre midler.

Bevilgningene til konkrete prosjekter bør forsøke å samhandle med de eksisterende virkemidlene som blant annet Innovasjon Norge disponerer. Dette betyr i praksis at

bevilgningene i størst mulig grad bør gå til prosjekter og satsinger som ikke faller inn under Innovasjon Norges ordinære tilskuddsordninger.

Det legges til grunn at PLP skal brukes i alle prosjekter. PLP er en prosjektstyringsmetode og et begrepsapparat, utviklet av Innovasjon Norge. PLP opererer med faseinndelt prosjektgjennomføring, fast organisering og faste roller, tydelig beslutningsprosess og gode rutiner for oppfølging og kvalitetssikring. PLP legger vekt på personlig ansvar, forpliktende samarbeid og resultat. Se mer på [www.regionalomstilling.no](http://www.regionalomstilling.no).

## Vedlegg

### 1. Kommunikasjonsstrategi





## SØR-VARANGER KOMMUNE

### SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Stig Ulvang, tlf. 78 97 74 93 Enhetsleder: tlf.	Dato: 08.06.2016
Arkivsak: 16/1838	

Kode	Utvalg	Saksnummer	Møtedato
FMSK	Formannskapet		
KST	Kommunestyret		

#### STIFTELSESMØTE SØR-VARANGER UTVIKLING AS

#### Vedlagte dokumenter:

#### Dokumenter i saken:

#### Kort sammendrag:

I tråd med forslag til omstillingsplan for Sør-Varanger kommune 2016 – 2022, legges det opp til stiftelsesmøte for Sør-Varanger utvikling AS med kommunestyret som generalforsamling.

#### Faktiske opplysninger:

Under forutsetning av at kommunestyret vedtar foreslått organisasjonsmodell i forslag til omstillingsplan for Sør-Varanger 2016-2022 (jfr eget saksframlegg), foreslår rådmannen som en oppfølging av vedtaket at det opprettes et kommunalt aksjeselskap med formål om å gjennomføre omstillingsarbeidet i tråd med vedtatt omstillingsplan og årlige handlingsplaner.

Kommunestyret vil utgjøre selskapets generalforsamling, og det er også kommunestyret som eventuelt kan stifte et slikt kommunalt aksjeselskap.

Rådmannen foreslår å gjennomføre stiftelsesmøte for Sør-Varanger utvikling AS i forbindelse med møtet i kommunestyret den 15. juni 2015 med følgende dagsorden:

1. Godkjenning av innkalling og sakliste
2. 2. Konstituering
  - a. Valg av ordstyrer
  - b. Valg av referent
3. Godkjenning av vedtekter (ettersendes)

4. Valg (Innstilling ettersendes når valgkomiteens har hatt møte 13. juni)
  - a. Valg av styreleder
  - b. Valg av styremedlemmer
  - c. Valg av varamedlem til styret
  - d. Valg av revisor (eventuelt)
5. Underskriving av registreringspapirer

Forslag til vedtekter vil ta utgangspunkt i vedtekter fra sammenlignbare utviklingsselskaper i andre omstillingskommuner, og vil være kvalitetssikret av advokatfirmaet Steenstrup Stordrange.

#### **Rådmannens vurdering:**

Som generalforsamling vil kommunestyret ha kontroll med viktige strategiske valg, vedtekter og styresammensetning, mens operasjonalisering av planene vil være styrets og daglig leders ansvar.

Ordførers og rådmanns rettigheter som observatører med tale og forslagsrett vil sikres gjennom vedtektene. I tråd med føringer for regionale omstillingsmidler gitt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet, vil de samme rettighetene også gjelde Finnmark fylkeskommune og Innovasjon Norge Finnmark.

Selskapets eneste formål vil være å gjennomføre omstillingsplanen med tilhørende handlingsplaner, og selskapet skal ikke drive inntektsgivende aktiviteter i konkurranse med andre aktører. I motsetning til andre, tilsvarende selskaper, vil det ikke være et formål å utvikle selskapet til et selvgående utviklingsselskap etter omstillingsperiodens slutt.

I arbeidet med formål og vedtekter, legger rådmannen stor vekt på få til et ryddig og avklart grensesnitt både mot kommunens ordinære organisasjon og eksterne utviklingsaktører som for eksempel Kirkenes næringshage AS og Tivoli North AS.

Når det gjelder lokalisering, vil vedtektene ikke si noe om det utover at kontorsted skal være Kirkenes. Konkret lokalisering overlates til selskapets styre, men omstillingsplanen legger en strategisk føring ved å si at *Selskapets administrasjon bør lokaliseres slik at en bidrar til å utvikle et bredt utviklingsmiljø i Sør-Varanger.*

#### **Kommuneplanens hovedmål:**

*Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.*

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

#### Næringsutvikling:

Omstillingsarbeidet skal sikre, skape og utvikle 300 arbeidsplasser i løpet av 6 år og bidra til økt robusthet i næringslivet.

#### Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Folkehelse:

Kompetansebygging:

Omstillingsarbeidet skal styrke omstillingskompetansen i kommune og næringsliv.

Økonomi:

Aksjekapitalen på kroner 100 000,- belastes 2555001 – KNES Næringsfond der saldo er på kroner 11 181 926 (eventuelt kroner 1 181 926 hvis kommunestyret i egen sak vedtar å belaste fondet med 10 millioner til omstillingsplanen).

Universell utforming, jfr bestemmelser i plan og bygningslov:

**Alternative løsninger:**

**Forslag til innstilling:**

Kommunestyret gjennomfører stiftelsesmøtet i tråd med innkalling og tilhørende sakliste.

Nina Bordi Øvergaard  
rådmann



## SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes  
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12  
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no  
www.svk.no

### SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Heitmann, Arianne Enhetsleder: Øvergaard, Nina Bordi, tlf. 78 97 74 12	Dato: 08.06.2016
Arkivsak: <arkivsaksnr>	
Saksordfører:	

Utvalg	Saksnummer	Dato
Valgkomiteen	012/16	13.06.2016
Kommunestyret	052/16	15.06.2016

## VALG AV SÆRSKILT UTVALG FOR JORDSKIFTESAKER 2017 - 2020

### Vedlagte dokumenter:

VALG AV SÆRSKILT UTVALG FOR JORDSKIFTESAKER  
VALG AV MEDDOMMERE OG LAGRETTEMEDLEMMER  
NOTAT FRA DOMSTOLADIMISTRASJONEN

### Dokumenter i saken:

2016003696 VALG AV SÆRSKILT UTVALG FOR JORDSKIFTESAKER

### Forslag til innstilling:

Nina Bordi Øvergaard

rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -



19 FEB. 2016

Saksnr: 16/672-	Dok.nr:	Off.vurdering: Kopi til:
--------------------	---------	-----------------------------

Kommunene i Finnmark

Arkivnummer  
422.7

Vår referanse  
043/2016/dk

Vår dato  
17.02.2016

## VALG AV SÆRSKILT UTVALG FOR JORDSKIFTESAKER ENDRING AV ANTALL JORDSKIFTEMEDDOMMERE I KOMMUNENE

Vi viser til brev fra brev fra domstoladministrasjonen datert 17.11.2015 (vedlagt), vedrørende valg av jordskiftemedlemmer og skjønnsmedlemmer for perioden 01.01.2017 til 31.12.2020.

Vedlagt følger også brev fra Domstoladministrasjonen datert 12.01.2016. Her framgår det at det skal tas sikte på at hver meddommer skal gjøre tjeneste i en jordskiftesak i løpet av valgperioden på 4 år. Det skal velges like mange av hvert kjønn og minst en mann og en kvinne.

Ved Finnmark jordskifterett er det svært få parter som krever meddommere. Vi har derfor funnet det riktig å redusere antall meddommere som skal oppnevnes i hver kommune med slik fordeling:

Kommune	Adresse	Antall medlemmer
Vardø	Postboks 292, 9951 Vardø	2
Vadsø	Postboks 614, 9811 Vadsø	2
Hammerfest	Postboks 1224, 9616 Hammerfest	2
Guovdageainnu/Kautokeino	Bredbuktnesveien 6, 9520 Kautokeino	4
Alta	Postboks 1403, 9506 Alta	4
Loppa	Parkvn. 1/3, 9550 Øksfjord	2
Hasvik	Postboks 43, 9593 Breivikbotn	2
Kvalsund	Rådhusveien 18, 9620 Kvalsund	2
Måsøy	Torget 1, 9690 Havøysund	2
Nordkapp	Rådhusgata 12, 9750 Honningsvåg	2
Porsanger/Porsáŋggu/Porsangin	Rådhuset, 9712 Lakselv	4
Kárášjoga/Karasjok	Postboks 84, 9735 Karasjok	2
Lebesby	Postboks 38, 9790 Kjøllefjord	2
Gamvik	Postboks 174, 9770 Mehamn	2
Berlevåg	Torget 4, 9980 Berlevåg	2
Deanu/Tana	Rådhusveien 24, 9845 Tana	4
Unjárga/Nesseby	Rådhuset, 9840 Varangerbotn	2
Båtsfjord	Postboks 610, 9991 Båtsfjord	2
Sør-Varanger	Postboks 406, 9915 Kirkenes	4



## FINNMARK JORDSKIFTERETT FINNMÄRKKU EANANJUOHKINDIGGI

Tradisjonelt har vi flest saker med meddommere i landbruksområder. Ny jordskiftelov, som trådte i kraft ved årsskiftet, innebærer at vi kan forvente å få flere saker i tettstedene. Saker der reindrifta er involvert kan også være aktuelt.

Vi ønsker av disse grunner at meddommerne skal ha kunnskap om ett eller flere av følgende tema:

- Landbruk
- Jakt og fiske
- Taksering av fast eiendom
- Reindrift i kommuner der dette kan være aktuelt

Lensmannsskjønn, som gjelder fast eiendom og rettigheter knyttet til eiendom, er nå avviklet og kompetansen er overført til jordskifterettene. Dette gjør at vi også ønsker økt skjønnskompetanse hos meddommerne. I enkelt saker kan jordskifte skje i kombinasjon med skjønn. I slike tilfeller kan det være gunstig om vi har enkelte jordskiftemeddommere som også står i skjønnsmannsutvalget.

De fleste av våre saker innebærer befarings. Meddommerne må derfor ha normalt god helse og kunne ta seg fram i terrenget.

Som nevnt i brevet fra Domstoladministrasjonen skal valget gjennomføres innen 01.07.2016 og registrere i portalen innen 15.09.2016.

Utfallet av valget skal rapporteres til domstolene elektronisk. Domstoladministrasjonen vil komme med informasjon om hvordan dette skal gjøres.

Med hilsen

Finnmark jordskifterett

Dagfinn Kleveland

Jordskiftedommer

Tlf. direkte innvalg: 47971182

E-post: [jvaddkl@domstol.no](mailto:jvaddkl@domstol.no)

Vedlegg

- brev fra Domstoladministrasjonen datert 12.1.2016
- brev fra Domstoladministrasjonen datert 17.11.2015
  - vedlagt notat om bestemmelser om valg av lagrettemedlemmer og meddommere



Samtlige lagmannsretter  
Samtlige tingretter  
Samtlige jordskifteretter

## Valg av meddommere og lagrettemedlemmer for perioden 1. januar 2017 til 31. desember 2020

Dagens utvalg av meddommere og lagrettemedlemmer skal fungere fram til og med 31. desember 2016. Kommunene er i ferd med å starte arbeidet med valg av personer til kommende periode. Fristene for dette arbeidet er:

- 1. mars 2016 skal domstolleder ha varslet om antall medlemmer i utvalget, domstolloven §§ 64/65 begge andre ledd, jfr. jordskifteloven § 2-5
- 1. juli 2016 skal kommunen ha gjennomført valget, domstolloven § 66 første ledd
- 15. september 2016 skal kommunen ha sendt inn listen over de som er valgt, domstolloven § 69 andre ledd

På samme måte som forrige gang skal kommunene rapportere utfallet av valget gjennom en portal. En oppgradert versjon av portalen i ferd med å bli ferdigstillet. Løsningen er koblet opp mot Lovisa slik at domstolene via Lovisa kan følge med når kommunene i egen embetskrets har levert de nødvendige lister. Kommunene vil, når de logger seg på portalen, få beskjed om hvor mange meddommere og lagrettemedlemmer de skal velge. Dette som en kontroll på at de har valgt riktig antall.

For at dette skal fungere, må domstolene, foruten å underrette kommunene om ønsket antall, også legge inn de samme opplysningene i Lovisa. Her er det viktig at domstolene legger inn det totale antallet, det vil si summen av menn og kvinner. Ved forrige valg opplevde vi at en del domstoler kun la inn summen for ett kjønn. Dette skapte en del problemer for kommunene som da ikke fikk rapportert de som de hadde valgt. Skjermbildet i Lovisa er også oppgradert. Dette vil bli satt i produksjon i Lovisa versjon 5.3.

### Spesielt for jordskifte

Den nye jordskifteloven har nye bestemmelser for valg av jordskiftemeddommere i § 2-5. Det nye er at domstolleder nå først skal fastsette det antatte behovet for jordskiftemeddommere for domssognet totalt. Antallet skal fastsettes slik at hver meddommer skal gjøre tjeneste i en sak i løpet av valgperioden på 4 år. Domstolleder må derfor gjøre et anslag av hvor mange saker som vil bli satt med jordskiftemeddommere i løpet av den kommende perioden. Tidligere saksinnngang vil kunne være en rettesnor.

Det behovet for jordskiftemeddommere man kommer fram til for kommende 4-årsperiode skal deretter fordeles mellom kommunene i sognet. Hver kommune skal velge like mange av hvert kjønn og minst en mann og en kvinne. Det antall jordskiftemeddommere den enkelte kommune må derfor ende på partall.



På samme måte som de alminnelige domstolene skal også jordskifterettene legge inn sitt behov i Lovisa når versjon 5.3 settes i produksjon.

Med hilsen

Solveig Moen  
avdelingsdirektør

Terje Karterud  
seniorrådgiver

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.*



Samtlige kommuner  
Longyearbyen lokalstyre  
Samtlige fylkeskommuner

## Valg av lagrettemedlemmer og meddommere samt skjønnsmedlemmer for perioden 1. januar 2017 til 31. desember 2020

### Generelt

Kommunene skal etter kommunevalget i høst velge følgende grupper av meddommere/ lagrette-medlemmer:

- Lagrettemedlemmer/meddommere til lagmannsretten
- Meddommere til tingretten
- Jordskiftemeddommere til jordskifteretten

I tillegg skal kommunen fremme forslag til skjønnsmedlemmer som velges av fylkeskommunen.

Det er viktig at kommunen gjennomfører valgene og rapporterer utfallet av valgene innen de frister som er satt opp i domstolloven for at saksavviklingen i domstolene ikke skal forsinkes eller stoppe opp.

Aktuelle frister for kommunens arbeid med valg av lagrettemedlemmer og meddommere er som følger:

- 1. mars 2016 domstolleder skal varsle kommunen om antall medlemmer i utvalget, domstolloven §§ 64/65 begge andre ledd
- 1. juli 2016 kommunen skal ha gjennomført valget, domstolloven § 66 første ledd
- 15. september 2016 kommunen skal ha sendt inn listene over de som er valgt, domstolloven § 69 andre ledd

Kommunen vil få beskjed om hvor mange medlemmer som skal velges til den enkelte utvalg av domstolleder ved de aktuelle domstoler. Domstolleder har frist til 1. mars 2016 med å varsle kommunen om antall personer i de ulike valgene.

Det er viktig at kommunene følger opp domstolenes melding om hvor mange de skal velge innen hver gruppe og at de ikke velger for få personer i noen av gruppene. På samme måte skal kommunene heller ikke velge for mange personer til noen av gruppene. Personer kan velges enten til lagmannsretten eller til tingretten, men ikke begge steder, domstolloven § 68 siste ledd. De som velges enten til tingretten eller lagmannsrett, kan imidlertid velges til jordskiftemeddommere eller foreslås som skjønnsmedlem.

Når kommunene skal velge personer til de forskjellige utvalgene, er det viktig at kommunene sørger for at utvalgene blir representative i forhold til kommunens befolkning, domstolloven § 67. Dette innebærer at man foruten å ta hensyn til alder blant annet også må ta hensyn etnisk bakgrunn og kultur.

Krav til de som velges går fram av vedlagte notat. Kravene gjelder alle grupper meddommere og skjønnsmedlemmer, med unntak av at skjønnsmedlemmer kan være over 70 år på det tidspunkt perioden starter.

Vi vil i et senere brev komme tilbake med informasjon om hvordan utfallet av valget skal rapporteres til domstolene. Dette vil skje elektronisk.

#### **Jordskiftemeddommere – nytt denne gang**

Ny jordskiftelov § 2-5 bestemmer at hver kommune skal velge et like antall menn og kvinner som jordskiftemeddommere. Jordskifteretten skal heretter fastsette antallet jordskiftemeddommere i jordskiftesognet slik at hvert medlem antall å kunne gjøre tjeneste en gang i løpet av valgperioden. Jordskifterettslederen fordeler antallet jordskiftemeddommere mellom kommunene i jordskiftesognet slik at hver kommune skal velge minst en kvinne og en mann til utvalget. Det må derfor påregnes at kommunen skal velge et annet antall jordskiftemeddommere enn ved tidligere valg.

I områder med reindrift er ønskelig at også denne kunnskapen er representert blant jordskiftemeddommerne. I tillegg bør kommunen ta hensyn til at jordskiftemeddommere som regel deltar på befaringer i skog og mark. Dette gjør at man må legge vekt på at jordskiftemeddommere kan ferdes i terrenget.

#### **Skjønnsmedlemmer**

Kommunen skal også komme ved forslag til skjønnsmedlemmer som velges av fylkeskommunen. Det er viktig at man her opplyser hvilket fag de som foreslås har kyndighet i. Selv om det ikke her er noe krav om fordeling mellom menn og kvinner, bør man etterstrebe at begge kjønn er godt representert. På samme måte som for jordskiftemeddommere er det ønskelig med skjønnsmedlemmer med kunnskap om reindrift i områder hvor det er slik virksomhet, samt at de har mulighet for å ferdes i terrenget der dette er nødvendig.

Fylkeskommunenes frist for å velge skjønnsmedlemmer er 15. oktober 2016, og utfallet av valget skal rapporteres innen 1. november 2016, skjønnsprosessloven § 14.

Med hilsen

Solveig Moen  
avdelingsdirektør

Terje Karterud  
seniorrådgiver

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.*

**Vedlegg: Notat om bestemmelser om valg av lagrettemedlemmer og meddommere**

Kommunebrev vedlegg



---

## NOTAT

---

### **Bestemmelser om valg av lagrettemedlemmer og meddommere.**

#### **Innledning**

Det er domstolleder som bestemmer antallet medlemmer i utvalgene, og som fordeler dette antallet mellom kommunene. Utgangspunktet er at hvert utvalgsmedlem skal gjøre tjeneste i to saker per år. Siste frist for når domstolleder skal underrette kommunen om fordelingen på kommuner er 1. mars 2016. Kommunene skal ha gjennomført valget innen 1. juli 2016 og rapportere utfallet av valget innen 15. september 2016.

Personer som blir valgt, velges enten til lagmannsretten eller tingretten. Ingen kan velges både til lagmannsretten og tingretten, domstoloven § 68 siste ledd. Personer som velges til lagmannsretten eller tingretten er imidlertid valgbare som meddommere til jordskifteretten, jordskifteloven § 2-5. De kan også brukes som skjønnsmenn, skjønnsprosessloven § 14.

#### **Krav til den som skal velges**

Kravene er nedfelt i domstoloven §§ 70-72 og består av følgende elementer:

- 1) Generelle krav
- 2) Personer utelukket på grunn av stilling
- 3) Personer utelukket på grunn av vandel

#### Generelle krav

##### Norskkunnskaper

Kravet til "tilstrekkelige norskkunnskaper" i § 70 innebærer at den som velges må kunne forstå norsk tale og tekst og selv uttrykke seg på norsk.

##### Personlig egnethet

Med "personlig egnet til oppgaven" menes at vedkommende må kunne følge forhandlingene i retten, forstå de problemstillingene saken reiser, ta stilling til problemstillingene og gi uttrykk for sin mening. Den som velges, må også forstå betydningen av å følge opp innkallinger, og kunne innrette seg etter regler for når det kan stilles spørsmål mv.

Høyesteretts ankeutvalg har i en kjennelse 2. juni 2014 tatt stilling til spørsmålet om blinde personer kan være meddommere. På grunn av at de var avhengig av at andre tolket eller forklarte bevis som ble lagt fram for dem, kom Høyesteretts ankeutvalg til at blinde ikke kunne være meddommere.

##### Aldersgrenser

Domstoloven § 70 annet ledd inneholder andre alminnelige krav til den som skal kunne velges som lagrettemedlem og meddommer. Annet ledd nr. 1 innebærer at den nedre aldersgrensen for å kunne velges er 21 år, og at det er en øvre aldersgrense på 70 år. Begge grensene gjelder alder ved valgperiodens start, 1. januar 2017. Dette betyr at de som velges må være født etter 31. desember 1946 og før 1. januar 1996.

#### Stemmerett mv.

§ 70 annet ledd nr. 2, 4 og 5 har regler om fradømmelse av stemmerett, innføring i folkeregisteret og statsborgerskap. Vi vil her presisere kravet om at de som velges må være innført i folkeregisteret som bosatt i kommunen på valgdagen.

#### Økonomiske forhold

§ 70 annet ledd nr. 3 om gjeldsforhandling, konkursbehandling og konkursskarantene avløser det tidligere kravet til vederheftighet. Kravet gjelder både på valgtidspunktet og gjennom valgperioden. Gjeldsforhandlinger, konkursbehandling eller konkursskarantene som er avsluttet før valget, hindrer ikke valg.

#### *Utelukkelse på grunn av stilling*

Reglene om at innehavere av visse stillinger ikke kan velges finnes i domstoloven § 71, og omfatter flere typer stillinger. Visse politiske stillinger som omfattes er

- statsråder
- statssekretærer
- statsrådenes personlige og politiske rådgivere samt
- ansatte ved Statsministerens kontor.

Videre kan ikke fylkesmenn og assisterende fylkesmenn velges (nr. 3).

Utelukket er videre ikke bare embetsmenn i dømmende stilling, men også

- konstituerte dommere,
- utnevnte dommere og
- ansatte ved domstolene (nr. 4). Regelen omfatter alle ansatte, uavhengig av om vedkommende deltar i behandlingen av enkeltsaker.

Etter nr. 5 er alle ansatte i påtalemyndigheten, politiet og kriminalomsorgen utelukket, samt alle med begrenset politimyndighet. Personer med begrenset politimyndighet vil ofte kunne ha et annet yrke ved siden av å ha begrenset politimyndighet. Kommunene må derfor være oppmerksom på dette kravet der dette er aktuelt.

Etter nr. 6 alle ansatte i Justisdepartementet, Politidirektoratet og Domstoladministrasjonen. Det samme gjelder personer i styret for Domstoladministrasjonen. Nr. 7 utelukker ansatte og studenter ved Politihøgskolen og Fængselskolen, uavhengig av arbeidets art og om vedkommende tar del i praktisk politi- og fængselsarbeid.

Praktiserende advokater og advokatfullmektiger er utelukket (nr. 8).

Nr. 9 inneholder bestemmelser om utelukkelse av kommunens administrasjonssjef eller kommunerådets medlemmer i kommuner som er organisert i samsvar med kommuneloven kapittel 3, og kommunale tjenestemenn som tar direkte del i forberedelsen eller gjennomføringen av valget. Bestemmelsen er ikke fullt ut samsvarende med oppregningen

i valgloven § 3-3 om hvem som er utelukket til valg til fylkestinget og kommunestyret. Den utelukker fra valg i den kommunen hvor vedkommende er ansatt, eventuelt utnevnt i. Er vedkommende bosatt i en annen kommune er han/hun ikke utelukket fra valget i bostedskommunen forutsatt at vedkommende fyller valgbarhetskravene der. Uttrykket "tar direkte del i" gjelder alle typer arbeid, også utførelse av teknisk pregede oppgaver.

#### Utelukkelse på grunn av vandel

##### Strengere krav til vandel

Det er ikke bare straffens art, men også straffens lengde som er av betydning for hvor lenge en person er utelukket. Reglene finnes i domstolloven § 72.

##### Ubetinget fengsel i mer enn ett år

Etter § 72 første ledd nr. 1 skal idømt fengselsstraff i mer enn ett år medføre varig utelukkelse.

##### Forvaring eller særreaksjon

Etter nr. 2 den som er idømt forvaring eller særreaksjon etter §§ 39-39c i straffeloven av 1902 eller § 40 eller §§ 62-65 i straffeloven av 2005 varig utelukket. En "særreaksjon" er f eks dom på overføring til tvungen omsorg eller tvungent psykisk helsevern.

##### Ubetinget fengsel i inntil ett år

Den som er idømt ubetinget frihetsstraff i inntil ett år er utelukket i 15 år, regnet fra når dommen var rettskraftig (nr. 3).

##### Betinget fengsel

Den som er idømt betinget frihetsstraff uansett straffens lengde er utelukket i 10 år, regnet fra når dommen var rettskraftig (nr. 4).

##### BøtStraff

Når det fastsettes bøtStraff, er det den generelle strafferammen for det forhold boten gjelder som er avgjørende (nr. 5). BøtStraff for forhold med en strafferamme på mer enn ett år skal medføre utelukkelse. Det er verken botens størrelse eller den subsidiære fengselsstraffen som avgjør valgbarheten. BøtStraff har betydning enten den er idømt i retten eller vedkommende har vedtatt et forelegg. Forenklede forelegg omfattes ikke.

##### Betinget påtaleunnlattelse og domsutsettelse

Også betinget påtaleunnlattelse og domsutsettelse medfører utelukkelse, dersom det straffbare forholdet har en strafferamme på mer enn ett år (nr. 6). Domsutsettelse betyr at retten har avsagt dom på straffeskyld, men har unnlatt i idømme straff.

##### Samfunnsstraff

Samfunnsstraff er en ubetinget reaksjon, og skal etter § 72 annet ledd medføre utelukkelse i samsvar med enten nr. 1 eller 3 i første ledd, avhengig av lengden av den subsidiære fengselsstraffen.

##### Siktelse

En siktelse for et straffbart forhold medfører ikke utelukkelse fra valg. En siktelse som ikke har ført til et forelegg, skal imidlertid medføre forbigåelse ved trekningen til den enkelte sak, jf. § 91 første ledd bokstav c.

### **Kontroll med at kandidatene tilfredsstillter kravene**

Kommunen plikter å kontrollere at kandidatene til valget av lagrettemedlemmer og meddommere oppfyller vilkårene etter §§ 70-72, jf. § 73. I praksis vil den nødvendige informasjonen måtte innhentes dels gjennom kontakt med den enkelte kandidat og dels ved forespørsel til strafferegisteret eller politiet. Ved henvendelser om vandel bør kommunene legge vekt på at det ikke skal innhentes mer informasjon enn det som er nødvendig for å avklare forholdet til kravene etter § 72.

Kommunene har også ansvar for å reagere om man i valgperioden blir kjent med at det har inntrådt forhold som gjør at et utvalgsmedlem ikke lenger er valgbar, herunder kontroll med vandel. Dersom noen av utvalgsmedlemmene kommer i en situasjon som nevnt i §§ 70-72, skal kommunen slette vedkommende fra utvalget, jf. § 76 første ledd. Domstolen skal varsles om slik sletting.

### **Prosedyrer ved gjennomføringen av valget**

Domstolloven § 67 stiller krav til sammensetningen av hvert av utvalgene av lagrettemedlemmer og meddommere til både lagmannsretten og tingretten. Bestemmelsen innebærer at kommunen må ta hensyn til blant annet alder, etnisk bakgrunn og kultur, og sørge for at sammensetningen av utvalgene så langt mulig blir i samsvar med befolkningen i kommunen. Kommunens vedtak vil som andre kommunale vedtak være gjenstand for lovlighetskontroll etter kommuneloven § 59.

Domstolloven § 67 slår fast at kommunene skal oppfordre allmennheten til å foreslå kandidater. Oppfordringen kan komme til uttrykk på forskjellige måter, eksempelvis gjennom annonser i lokalpressen, på kommunens hjemmesider på internett eller ved oppslag på steder der allmennheten ferdes.

Bortsett fra at allmennheten skal oppfordres til å foreslå kandidater er det opp til kommunene hvordan de vil finne frem til dem som skal velges. Regelen om at kommunene skal legge manntallet over dem som hadde stemmerett ved kommunevalget til grunn for valget til utvalgene, videreføres ikke, idet kommunene – innenfor reglene om valgbarhet – skal stå fritt med hensyn til hvem som velges. Siden vervet er en borgerplikt, er det i prinsippet ikke nødvendig å spørre kandidatene om de er villige til å ta valg. Men for å unngå store mengder fritakssøknader, er det i praksis behov for en viss forhåndskontakt.

Domstolloven § 68 angir ikke en eksplisitt frist for når formannskapet eller det faste utvalget skal ha forberedt valget. Indirekte ligger det en frist i at formannskapet eller utvalgets forslag til valg skal legges ut til alminnelig ettersyn i minst to uker før kommunestyrets valg.

Selve valget, som etter annet ledd skal foretas av kommunestyret selv, reguleres av kommunelovens regler om valg, som gir anledning til forholdstallsvalg. Reglene om rekkefølgen for valgene videreføres ikke, slik at det er opp til kommunestyret hvilke utvalg som velges først, men ingen kan velges til mer enn ett av utvalgene, jf. § 68. Man kan altså ikke velge samme person til å stå i utvalgene for både tingrett og lagmannsrett.

Ordningen med valg av særskilte utvalg av fagkyndige meddommere i medhold av domstolloven er opphevet. Domstolene kan oppnevne fagkyndige meddommere i den enkelte sak uavhengig av et bestemt utvalg.

**Fortegnelsen over lagrettemedlemmer/meddommere**

Etter domstolloven § 69 første ledd, skal listen inneholde følgende opplysninger:

Fullt navn

Adresse

Fødselsnummer

Telefonnummer

Yrke

Stilling